

SU ŽMONĖMIS KONSULTUOTIS DĖL
ATOMINĖS ELEKTRINĖS STATYBŲ
GALIMA IR NE REFERENDUMU

Vilnius, sausio 25 d. (ELTA). Jei partijos nuspręs, kad naujos atominės elektrinės Lietuvai reikia, su žmonėmis, prieš priimant sprendimą ją statyti, vienokia ar kitokia forma konsultuotis bus būtina, bet referendumas nėra vienintelis būdas tai padaryti, sako Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

„Jeigu politinės partijos po to, kai atliks išsamius tyrimus, vis dėl to sutars, kad Lietuvai artimiausiu laikotarpiu yra svarbu ir reikalinga turėti atominę energetiką, tuomet vėl reikės konsultuotis su žmonėmis vienokia ar kitokia forma“, - penktadienį žurnalistams sakė D. Grybauskaitė.

Prezidentės teigimu, ir Danijoje kalbėdama, kad dėl atominės elektrinės reikės atsiklausti žmonių, ji turėjo omenyje nebūtinai naują referendumą. Paklausta, kokios kitos formos, be referendumo, yra galimos, Prezidentė minėjo, kad jų yra „įvairiausių“.

„Įvairiausių formų yra konsultacijų. Tarp jų ir referendumas, jeigu bus toks sprendimas, bet ignoruoti žmonių nuomonės negalima“, - sakė Prezidentė.

Antradienį viešėdama Danijoje D. Grybauskaitė sakė, kad Lietuvai yra prasminga statyti atominę elektrinę, nes šalis nėra pakankamai turtinga, kad sau leistų visą reikalingą energiją gaminti tik iš atsinaujinančių išteklių.

„Mes vis dar nesame tokie turtingi, kad leistume tik alternatyvios energetikos plėtrą, tad yra prasmė statyti atominę elektrinę. Tačiau šis politinis sprendimas turi būti padarytas visų politinių partijų, nes tai bus ilgalaikis projektas: vien statyboms reikės 10-15 metų, o tai reikš 3-4 Vyriausybės dalyvavimą projekte. Tačiau jei toks sprendimas bus padarytas, vėl reikės atsiklausti žmonių, nes konsultacinis referendumas buvo neigiamas“, - sakė Lietuvos vadovė.

EURAS LIETUVOJE TURĖTŲ BŪTI
JAU 2015-AISIAIS

Vilnius, sausio 25 d. (ELTA). Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius ir Lietuvos banko valdybos pirmininkas Vitas Vasiliauskas sutarė įgyvendinti ambicingą planą - 2015 m. prisijungti prie euro zonos.

„Sutarėme, kad sieksime įgyvendinti labai ambicingą planą - 2015 m. prisijungti prie euro zonos. Taip pat esame sutarę, kad artimiausiu metu Vyriausybėje bus priimtas nutarimas dėl komisijos euro įvedimo klausimais sudarymo“, - penktadienį po judviejų susitikimo kalbėjo Ministras Pirmininkas.

A. Butkevičiaus teigimu, komisija vykdys monitoringą, stebės, ar nenutolstama nuo Maastrichto kriterijų.

Premjeras taip pat pridūrė, jog, siekiant sumažinti infliaciją, prievartinių priemonių imama si tikrai nebus. „Prievartinių priemonių tikrai nebus. Reikia pripažinti, kad tai būtų visiškai nepopuliaru ir Europos Komisija tą pastebėtų. Ir tada, jeigu įsivestume eurą, pašoktų tikriausiai ir infliacija“, - prognozavo A. Butkevičius.

Jam antrino ir V. Vasiliauskas, teigdamas, jog nesinorėtų pakartoti 2006 m. scenarijaus, kuomet Lietuvai sklandžiai į euro zoną

įsilieti nepavyko.

„Esame įsitikinę, kad dirbtinių veiksmų (infliacijai reguliuoti, - ELTA) nereikėtų daryti. Kalbėti apie dirbtines priemones nereikėtų, nes konvergencija yra esminis dalykas, ir patikimas, solidus įsiliėjimas į euro zoną yra tai, ko mes siekiame“, - kalbėjo jis.

Lietuvos banko valdybos pirmininkas pažymėjo, jog, kalbant apie atitikimą Maastrichto kriterijams, svarbiausi du faktoriai - biudžeto deficitas (fiskalinė drausmė) ir infliacija. „Tiesiog matome langą, kad infliacijos vykdymo kriterijaus prasme galime jį vykdyti. Labai svarbu yra tvarumas. Turint fiksuotą lito ir euro kursą bei valiutų valdybos modelį, esminis momentas yra administracinės kainos. Į tai ir bus nukreiptos visų valstybinių institucijų jėgos, kad kainos nekiltų“, - pabrėžė V. Vasiliauskas.

Finansų ministras Rimantas Šadžius atkreipė dėmesį, jog valstybės skolos kriterijų Lietuva atitinka su labai didele atsarga, o viešųjų finansų deficito punktas bus patenkintas, nes Vyriausybė yra įsipareigojusi laikytis fiskalinės drausmės pagal tai įtvirtinantį įstatymą.

Ar dvigubos pilietybės klausimą reiktų spręsti referendumu, turėtų būti aišku po Konstitucinio Teismo (KT) išaiškinimo dėl pilietybės teikimo plėtros galimybių, sako Pasaulių lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininkė Danguolė Navickienė, sausio 24 d. rytą susitikusi su Prezidente Dalia Grybauskaite. *ELTA*

PASAULIO LIETUVIUS PREZIDENTĖ
KVIEČIA KURTI LIETUVOS GEROVĘ KARTU

Vilnius, sausio 24 d. (ELTA). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė susitiko su naująja Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) pirmininke Danguole Navickiene. Susitikime buvo aptartas pasaulio lietuvių organizacijų vaidmuo telkiant lietuvius, išvykusius iš tėvynės, Lietuvoje ir užsienyje gyvenančių lietuvių bendradarbiavimo stiprinimo galimybes.

„Gyvenančius Lietuvoje ar išsibarsčiusius po visą pasaulį, mus visus jungia mūsų Tėvynė. Esame viena Lietuva. Kad ir kur būtumėme, svarbu, kad turėtume bendrų minčių, bendrą tikslą, būtume vieningi ir dirbtumėme savo šaliai“, - teigė šalies vadovė.

Prezidentės teigimu, būtina sudaryti visas sąlygas

užsienio lietuvių aktyvesniam įsitraukimui į valstybės gyvenimą. Pasak šalies vadovės, užsienyje gyvenančių lietuvių intelektualinis, kultūrinis, mokslinis potencialas, verslo ryšiai galėtų būti panaudojami Lietuvos gerovei kurti.

Šalies vadovė pabrėžė, kad valstybei svarbus kiekvienas, net ir toliausiai nuo jos esantis lietuvis. Todėl Pasaulio lietuvių bendruomenė, pasak Prezidentės, turėtų tapti ta jėga, kuri padėtų ginti ir užtikrinti lietuvių teises ir interesus visame pasaulyje, aktyviai skatintų išlaikyti ryšį su Lietuva. Aktyvi organizacijos veikla prisidėtų ir formuojant Lietuvos įvaizdį pasaulyje. Prezidentė palinkėjo pirmininkei D. Navickienei savo asmeniniu

pavyzdžiu skiepyti ieseiviams pagarbą ir pasididžiavimą tėvyne, meilę lietuviškom tradicijoms, papročiams ir kalbai.

Susitikime su Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininke taip pat **buvo aptartas ir dvigubos pilietybės klausimas**. Šiuo metu pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo doktriną dvigubos pilietybės atskiri atvejai yra tik ypač retos išimtys, o ne paplitęs reiškinys. Atsižvelgiant į tai, kad visuomenėje vyksta permainos ir keičiasi žmonių lūkesčiai, Prezidentė kreipėsi į Konstitucinį Teismą išaiškinimo dėl pilietybės teikimo plėtros galimybių. Konstitucinis Teismas priėmė nagrinėti šalies vadovės prašymą.

Prezidentės spaudos tarnyba

JAV PANAIKINO DRAUDIMĄ MOTERIMS
DALYVAUTI MŪŠIUOSE

Washington, DC, sausio 24 d. (ELTA). JAV gynybos sekretorius Leon Panetta panaikino kariuomenės draudimą moterims dalyvauti mūšiuose, skelbia *BBC*.

Sausio 24 d. paskelbtas sprendimas panaikina 1994 metais priimtą taisyklę, kad moterų negalima skirti į nedidelius sausumos karinius dalinius. Panaikinus draudimą moterims atsivers daugiau nei 230 tūkst. galimybių užimti įvairias karines pozicijas, taip pat tarnauti elitiniuose komandos būriuose.

Iki 2016 metų kariuomenė dar galės tartis dėl konkrečių

karinių postų, kurie, jų nuomone, turėtų ir toliau būti neleidžiami moterims.

Prezidentas Barack Obama visiškai remia šią iniciatyvą, teigė jo atstovas.

Per ceremoniją Pentagone, skirtą pilietinių teisių aktyvisto Martin Luther King atminimui, iš gynybos sekretoriaus posto pasitraukiantis L. Paneta teigė, kad kiekvienas JAV kariuomenės narys turi turėti progą „įgyvendinti kiekvieną karinės tarnybos galimybę, kuriai jie yra paruošti ir apmokyti“.

Baltuosiuose rūmuose ketvirtadienį prezidento adminis-

JAV Kongresas atsisakė
nustatyti skolos lubas

Washington, DC, sausio 24 d. (ELTA). JAV Atstovų Rūmai balsavimu pristabdė įstatymo, kuris reikalauja, kad parlamentas pritartų vyriausybės skolinimosi ribas, priėmimą.

Už respublikonų pasiūlytą planą balsavo 285, prieš - 144 nariai. Skolos lubų įvedimas buvo atidėtas iki 2013 m. gegužės 19 d.

tracijos atstovas spaudai Jay Carney sakė, kad B. Obama „labai patenkintas“ dėl naujosios politikos, ir pažymėjo, kad pasiūlymą pateikė kariuomenės vadai, o ne politikai.

ŽINIOS IŠ VILNIAUS

„Lietuvos rytas” rašo, jog Seime beveik valandą prieš balsavimą, panaikinti V.Uspaskich ir jo bendražygių neliečiamybę kalbėję „Darbo” partijos vadas, siūlė „pačiulpti kraują”, primine „čerkas” ir šūkavimais ant kitų Seimo narių ir net ant premjero Algirdo Butkevičiaus. Socialdemokratai, kurių balsų dauguma ir lėmė, kad būtų panaikinta „darbiečių” neliečiamybė, nusipelnė didžiausio jo pykčio. 86 balsai „už”, 29 „prieš” ir 15 susilaikiusiųjų - taip Seimas balsavo panaikinti V.Uspaskich teisinę neliečiamybę ir jo bendradarbiams Vitalijai Vonžutaitei ir Vytautui Gapšiui.

V. Uspaskich užstojo visi „darbiečiai”, Rolando Pakso partijos nariai ir Lietuvos lenkų akcijos nariai. Įsakinėjo kaip valdovas. Rėždamas kalbą, V.Uspaskich tramdė ir opozicijos atstovus, ir savo partijos pavaldinį, Seimo pirmininką Vyda Gedvilą, kuris mėgino nutraukti jo kalbą. „0 jūs, pirmininke, skubate kur nors?” - atsisukęs į V.Gedvilą perklausė, o Seimo vadovas, skubiai išlemenęs, kad „norėjo tik paklausti”, sukėlė juoką.

„**Jurgi, pasėdėk!**” - valdingai rankos mostu konservatoriui Jurgiui Razmai, ėmusiam nekantrauti dėl ilgos kalbos, nurodė V.Uspaskich. Tačiau jis dažnai kreipėsi į koalicijos partnerius socialdemokratus. „Kur Butkevičius? Premjere, ei! Premjere”, - keldamas juoką salėje drausmino A. Butkevičių, kuris pasienyje kalbėjosi su kolegomis. Šamokslo „susidoroti” su juo ir visa „Darbo” partija jis atvirai kaltino socialdemokratus - tiksliau, buvusių jų vadovybę ir buvusį premjerą Gediminą Kirkilą.

Su Darbo partijos vadu Viktor Uspaskich susijusios įmonės ėmė paskolas iš Nacionalinės kredito unijos (NKU), kurioje įtariamas didelio masto pinigų pasisavinimas. Tačiau kol kas V. Uspaskicho verslas švarus – jam dalintos paskolos teisėsaugai įtartinos neatrodo.

Lietuvos Seimas patvirtino 2013 metų biudžetą, kuris buvo paruoštas buvusios Vyriausybės, su mažais pakeitimais. Už jį balsavo 103 parlamentarai, prieš - 2, susilaikė 28. Už biudžetą balsavo visa valdančioji koalicija - socialdemokratai, „darbiečiai”, „tvarkiečiai” ir lenkai ir dalis konservatorių. Valstybės biudžeto pajamos, be Europos Sąjungos lėšų, planuojama, sieks 18,2 mlrd. litų, su ES parama - 25,7 mlrd. litų, arba 400 tūkst. litų mažiau, nei anksčiau planuota.

Visatos gražuolės konkurse pirmą kartą dalyvavo ir lietuvė, bet Lietuvai atstovavusi devyniolikmetė Greta Mikalauskytė titulų nepelnė. Ji nepateko ir tarp šešiolikos gražiausių finalininkių. „Miss Lietuva” organizatorius Benas Gudelis, iškovojęs jai teisę dalyvauti pasauliniame gražuolių konkurse, nenusiminė, nors derybos dėl Lietuvos dalyvavimo „Miss visata” konkurse užtruko septynerius metus. Gražuoles vertino 10 asmenų. „Miss visata” tapo dvidešimtmetė amerikietė Boston universiteto studentė Olivija Culpo, nurungusi 88 konkurentes iš viso pasaulio. Konkurso dalyvės negali būti išteklėjusios ir turėti vaikų. Tų metų, kai vyksta konkursas, vasario 1 dieną, jos turi būti jaunesnės nei 27 ir vyresnės nei 18 metų.

Lietuvos ministrų kabinetas savo posėdyje atšaukė buvusios Vyriausybės sprendimą steigti naują gynybos patarėjo pareigybę Lietuvos misijoje Jungtinėse Tautose.

Londonė surengta tarptautinė konferencija apie Lietuvos žydus. Konferencijoje dalyvavo istorikai iš Lietuvos, Dž. Britanijos, JAV, Vokietijos, Prancūzijos, taip pat ir žydų bendruomenių atstovai. Knygą apie bendradarbiavimą pristatė Lietuvos istorikai D.Staliūnas ir V.Sirutavičius.

Penkerius metus Liustracijos komisijai vadovaujantis Algimantas Urmonas tikina, kad šiemet galėtų būti padėtas daugiau kaip 20 metų šalyje vykstančio liustracijos proceso taškas, rašo „Lietuvos žinios”. Komisijos, vertinančios duomenis apie slapta asmenų bendradarbiavimą su Sovietų Sąjungos specialiosiomis tarnybomis, pirmininko A. Urmono teigimu, „praėjo daug laiko, į šiuos klausimus reikėtų pažvelgti naujai, be to, šiuo metu valstybėje pakanka ir kitų problemų”. Jo nuomone, „politiškai gražiausia pabaiga” būtų vadinamojo Liustracijos įstatymo paskelbimas negaliojančiu. A. Urmonas vylėsi, kad naujasis Seimas būtent taip ir pasielgs.

Seimo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto (NSGK) pirmininko „darbiečio” Artūro Paulausko patikinimu, į NSGK darbotvarkę liustracijos klausimai tikrai bus įtraukti. Tiesa, pasak buvusio NSGK pirmininko konservatoriaus Arvydo Anušausko, nukentėjusių nuo sovietinių represijų struktūrų žmonių nuomone, liustracija nebuvo pakankama, todėl turėtų vykti toliau.

Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmams atstatyti šiemet skirta beveik 13 mln. litų. Prieš 200 metų nugriauti Vilniaus žemutinės pilies Valdovų rūmai atkuriami virš 1987-2001 metais atkastų rūmų liekanų.

ELTA, LRT

JAV PREZIDENTO INAUGURACIJOJE LIETUVAI ATSTOVAVO AMBASADORIUS WASHINGTONE

Lietuvos ambasadorius JAV **Žygmantas Pavilionis** su žmona sausio 21 dieną dalyvavo pernai lapkritį antrajai JAV prezidento kadencijai perrinkto Barack Obama inauguracijos renginiuose Washington.

Lietuvos ambasadorius kartu su buvusiais JAV prezidentais, gubernatoriais, senatoriais ir kitais administracijos bei diplomatinio korpuso atstovais klausėsi prezidento priesaikos Kapitolijuje, vėliau stebėjo šventinį paradą.

Vakare Ž. Pavilionis dalyvavo Valstybės departamento organizuojamame oficialiame inauguracijos pobūvyje, kur apsilankė ir B. Obama.

Washington pirmadienio vakarą vyko dešimtys įvairių visuomeninių grupių organizuojamų priėmimų. Vieną jų Lietuvos ambasadoje JAV rengė Washington teisininkus, verslininkus ir administracijos atstovus vienijanti organizacija „Professionals of the city”.

LR URM inf.

BRITŲ RINKĖJAI - UŽ TRAUKIMĄSI IŠ ES

Didžioji Britanija balsuotų už pasitraukimą iš Europos Sąjungos (ES), jeigu ministro pirmininko David Cameron pažadėtas referendumas būtų surengtas šiandien, rodo sausio 24 d. paskelbti apklausos rezultatai.

Pirmoji po D.Cameron pažado iki 2017 metų pabaigos surengti referendumą dėl Britanijos problemiškos narys tės Bendrijoje didelė apklausa parodė, kad 40 proc. britų šiandien balsuotų už išstojimą, o 37 proc. - už pasilikimą, pranešė laikraštis *The Times*.

Atmetus 23 proc. neapsisprendusių ir atsižvelgiant į tai, ar žmonės planavo tikrai balsuoti, tie skaičiai virsta 53 proc. už pasitraukimą ir 47 proc. už pasilikimą. Apklausą laikraščio užsakymu atliko *Populus*.

D.Cameron sakė, kad nori iš naujo derėtis dėl Britanijos santykio su 27 narių ES sąlygų, o paskui surengti referendumą ir leisti visuomenei nuspręsti, ar sutikti su nauju susitarimu.

Tačiau maždaug 2 tūkst. britų apklausa parodė, kad daug rinkėjų turbūt jau yra apsisprendę.

Pusė tų, kurie norėtų likti Bendrijoje, ir du penktadaliai tų, kurie nori išstoti, sakė, kad jų balsavimas referendume neturėtų nieko ar turėtų labai mažai ką bendra su kokiomis nors išimtimis ar grąžintomis galiomis, kurias ministras pirmininkas gali laimėti iš Briuselio.

ELTA

JAV prezidentas prisiekė privačiai dar keturių metų kadencijai sausio 20 d., sekmadienį, kaip to reikalauja JAV Konstitucija, kadangi tą dieną turi būti įvykdyta priesaika. „Aš, Barack Hussein Obama, iškilmingai prisiekiu, kad garbingai vykdysiu Jungtinių Valstijų prezidento pareigas ir visomis jėgomis gerbsiu, saugosiu ir ginsiu Jungtinių Valstijų Konstituciją. Tepadeda man Dievas!” Priesaiką ištare padėjęs ranką ant Biblijos, kuri priklausė jo žmonos senelei. 51-nerių metų prezidento priesaiką priėmė JAV Aukščiausiojo Teismo Vyriausias teisėjas John Roberts. Priesaikos liudininkėmis buvo prezidento žmona Michele ir dukros Malia ir Sasha.

AP

JAV SIŪLOMA UŽDRAUSTI 150 GINKLŲ MODELĮ

Praėjus pusantro mėnesio po žudynių Newtown mokykloje JAV demokratai pateikė Kongresui įstatymą dėl pusiau automatinių ginklų uždraudimo, praneša agentūra *AFP*.

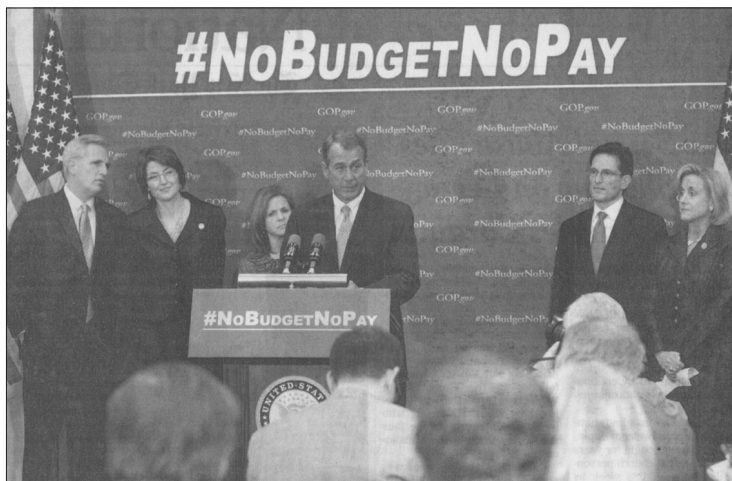
Įstatymo projektą ketvirtadienį pristatė senatorė Dianne Feinstein. „Pakaks. Šių ginklų negali būti mūsų miestų gatvėse, mūsų mokyklose, mūsų prekybos centruose, mūsų biuruose ir mūsų kino teatruose”, - sakė ji. Senatorius Chuck Schumer pridūrė, kad šis įstatymas yra „aktualizuota, protingesnė ir stipresnė” ankstesnio pusiau automatinių ginklų draudimo versija. JAV prezidentas Barack Obama neseniai paragino Kongresą griežtinti ginklų įstatymus.

Naujasis įstatymas numato daugiau kaip 150 įvairių, daugiausiai pusiau automatinių ginklų gamybos, impor-

to ir pardavimų draudimą. Tarp šių ginklų yra ir „AR-15 Bushmaster”, kuriuo žudikas gruodžio viduryje Newtown mokykloje nušovė 20 vaikų. Be to, planuojama uždrausti dėtuves su daugiau kaip dešimt šovinių. Remiantis projektu, privatiems asmenims skirti šaunamieji ginklai ateityje negalės taip labai panašėti į karinius.

D. Feinstein pabrėžė, kad įstatymas nepanaikins konstitucijos įtvirtintos teisės turėti ginklą. Tačiau senatorė tikisi sunkios kovos Kongrese. „Jei kas nors klausia, ar mes galime laimėti, atsakymas yra: mes to nežinome”, - kalbėjo ji.

Prieš griežtesnius ginklų įstatymus Senate ir Atstovų rūmuose tradiciškai yra respublikonai. Tačiau reformą skeptiškai vertina ir B. Obamos demokratai, atstovaujantys kaimiškiesiems regionams.

JAV Atstovų rūmų pirmininkas John A. Boehner ir kiti respublikonai pareiškė, jog su prezidentu sutarė, kad valstybės išlaidos turi būti mažinamos.

NYT

LIETUVIŲ TAUTINĖS MINTIES LAIKRAŠTIS
THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

DIRVA

TEL. (216) 531-8150

FAX (216) 531-8428

E-mail: dirva@ix.netcom.com

P.O. BOX 19010 CLEVELAND, OHIO 44119-0010

19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

Leidžia Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo Draugija „Viltis“, Inc.

Algirdas V. Matulionis, Pirmininkas / President

Vytautas Radžius, Redaktorius / Editor

2713 West 71st St, Chicago, IL 60629-2005

Gediminas Markevičius, maketavimas

DIRVA (USPS 157-580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-0010

Periodicals postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
Published bi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn.
VILTIS, INC. - Subscription per year - \$55.00, first class - \$78. Single copy - \$1.00. Air mail overseas - \$130.00.

Prenumerata metams - \$55.00, pusei metų - \$40.00, pirma klase - \$78.
Oro paštu į užsienį metams - \$130.00. Atskiro numerio kaina - \$1.00.
Straipsniai, pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu ne visada išreiškia redakcijos nuomonę. Nespausdinti straipsniai grąžinami, tik autoriui prašant. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nepasirašytų rašinių nespausdiname.

„TAUTINĖS MINTIES KELIU“

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga išleido knygą, kurioje apžvelgiama ne tik Jungtinėse Amerikos Valstijose gyvenančių lietuvių tautinė, politinė ir kultūrinė veikla, bet ir tautininkų kūrimosi pradžia Lietuvoje.

Pirmoji knygos laida buvo išleista 1979 metais. Antroji 2012-ųjų gruodį, nes per 63 veiklos metus atlikta daug vertingų lietuvių tautai darbų.

Knygoje mūsų tautinės sąmonės supratimą aptaria Jonas Puzinas, primindamas Antano Smetonos anuomet paskelbtus tris etapus: *pagoniškąjį patriotizmą*, pasireiškusį savo tikėjimu ir savo kalba. O kai Lietuvon atėjo krikščionybė, tai pagoniškąjį patriotizmą pakeitė *valstybiškas patriotizmas*, išlikęs iki XVIII amžiaus pabaigos, kol pagaliau Lietuva pateko Rusijos valdžion, nespėjęs virsti *tautišku patriotizmu*. Veltui Mikalojus Daukša šaukė bajorus grįžti prie lietuvių kalbos. Tik po trijų šimtmečių iš liaudies kilo naujo supratimo tauta prieš Didžiojo karo pradžią.

Dera prisiminti, kad 1907 m. pradėjus leisti „Vilties“ laikraštį, pradėjo formotis būsimieji tautininkai. Tada lietuvių visuomenė jau buvo susiskirsčiusi į atskiras ideologines ir politines grupes. Jos kėlė lietuvių ne tik kultūrinį, tautinį, bet ir politinį suvokimą.

„Aušra“ - pirmasis Lietuvai skirtas laikraštis, pradėtas leisti Ragainėje 1883 m. kovo mėnesį. Pirmuoju „Aušros“ redaktoriumi buvo dr. J. Basanavičius. Buvo išleista 40 numerių, po 1,000 egzempliorių. 1886 m. „Aušra“ sustojo, bet prasidėjo Vinco Kudirkos 1889 m. redaguojamas „Varpas“ — literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis žurnalas. V. Kudirka aštriai pasisakydavo prieš tuos lietuvių inteligentus, kurie, sukūrę mišrias šeimas likdavo gyventi ir dirbti Rusijoje. Iš to judėjimo kilo Lietuvių demokratų partija, kurios suvažiavimui pirmininkavo Povilas Višinskis. Jų pareiškimas atspausdintas „Varpe“: „Norėdami užtikrinti lietuviams politinę laisvę, mes privalome eiti išvien su kilsnčiomis prieš dabartinę valdžią Maskolijos partijomis... Tardami Lietuva - lietuviams, mes trokštame išgauti mūsų tautai tokią politinę tvarką, kurioje lietuviai galėtų patys save valdyti, nepriklausydami svetimiesiems”.

Knygoje skaitytojas galės patirti, kaip vyko Didysis lietuvių seimas Vilniuje ir kaip ėmė formotis nuosaikioji vidurio grupė, iš kurios susidarė tautininkai. Pradžioje šiai srovei artimi spietėsi apie „Aušrą“, jai sustojus, „Varpe“, o kai kurie „Žemaičių ir Lietuvos apžvalgoje“ bei „Tėvynės sarge“ ir kai atsirado „Vilties“ laikraštis, jame, kurį kūrė Antanas Smetona ir kun. Juozas Tumas-Vaižgantas. Pasikeitus padėčiai „Viltyje“ pradėtas leisti „Vairas“, kurio redaktorius buvo Antanas Smetona. Juozas Jakštas rašo apie Tautinę sąjungą nuo 1916 iki 1940 metų, o Jonas Jurkūnas pratęsia tautininkų veiklos apžvalgą JAV-se. Lietuvos tautininkų atsikūrimą primena Vladislovas Guoga ir Rimantas Matulis.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos veikloje svarbius darbus atliko Lietuvių Tautinis Kultūros Fondas, kuris finansavo net dešimties knygų leidimą. Kai kurios išleistos susitarus su Lietuvos Genocido tyrimų ir rezistencijos centru. Jos aptartos knygoje. Sąjunga taip pat leido „Naujosios

LIETUVOS PREMJERAS PRITARIA LENKAMS

Lietuvos piliečiai jau pripratinti prie to, kad, ką kalba ir ką net į vyriausybės programą įsirašo socialdemokratai (LSDP), nebus taip ir daroma. Antai rinkiminės kampanijos metu socialdemokratai, norėdami savo pusėn patraukti Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) rinkėjus, žadėjo įteisinti vardų ir pavardžių rašymą asmens dokumentuose ne lietuvių raidyno rašmenimis, o gatvių ir vietovių pavadinimus – ir ne valstybine kalba. Tokią nuostatą, atsilygindami už LLRA sutikimą dalyvauti valdančiojoje daugumoje, įsirašė ir į šešioliktos Vyriausybės programą. Dabar tam pritaria premjeras A. Butkevičius, žadėdamas tai legalizuoti. Taigi panašu, kad šį kartą LSDP ruošiasi daryti ką žadėjo. Šis susitarimas Lietuvos visuomenei veidmainiškai pristatomas kaip Europos teisės normatyvų vykdymas.

Europos Tarybos tautinių mažumų apsaugos pagrindų konvencija reikalauja apsaugoti tik tautines mažumas, kuriomis laikomos tik tos nacionalinėje valstybėje gyvenančios tautos, kurios neturi savo nacionalinių valstybių. Lenkai turi savo nacionalinę

valstybę – Lietuvos kaimynę Lenkiją. Lietuvoje gyvenantys lenkai yra tautinė bendrija, o bendrijoms Europos Tarybos konvencija netaikoma. Be to, konvencija nėra viršesnė už Lietuvos Konstituciją.

LSDP pirmininkas, dabartinis Vyriausybės vadovas Algirdas Butkevičius, viešai reikšdamas tokią nuostatą, regis, šį kartą ruošiasi daryti tai, ką ketino, nebekreipdamas dėmesio į neperžengiamą kliuvinį. Tas kliuvinys – Lietuvos Respublikos Konstitucijos 14 straipsnis, kuris aiškiai sako, kad lietuvių kalba yra valstybinė kalba, ir ja privalo vykti visas viešasis valstybinis bendravimas, raštvedyba ir informavimas. Lietuvos Konstitucinis Teismas ne kartą patvirtino šias nuostatas, tokias pat principines išvadas yra padariusios ir Europos Sąjungos institucijos. Taigi toks Vyriausybės įsipareigojimas teisės požiūriu yra antikonstitucinis, prieštaraujantis Valstybės įstatymams, yra tikras kėsینimasis vykdyti valstybinį nusikaltimą.

Akivaizdu, kad LLRA siekia ne savo tautinės mažumos pilietines teises apsaugoti, nes jos iš tikrųjų čia

nėra kaip nors ribojamos, o tebepuoselėja „autonomijos“ ar atkurti želigovskinės okupacijos statusą. Apie tokius požymius liudija įvairių okupacinių paminklų atstatymas arba naujų kūrimas, lenkų kariškų renginių viešas demonstravimas Lietuvoje, įvairūs minėjimai. Taip pat **akivaizdu, kad oficialioji Lenkijos valdžia tokią tomaševskinių poziciją palaiko ir net skatina**. Ką gi reiškia „Lenko korta“ per Lenkijos ambasadą dalijamą Lietuvos piliečiams lenkams? Lenko kortos savininkui keliamas reikalavimas – **nekenkti lenkų tautos ir Lenkijos valstybės interesams. O tai – lojalumo išraiška ne Lietuvos, o Lenkijos valstybei**. Be to, lenko korta dalijama ne viso pasaulio lenkams, o tik gyvenantiems buvusioje Sovietų Sąjungoje, taip 1940 metais okupuotos Baltijos šalys nepagrįstai statomos į vieną gretą su buvusiomis sovietinėmis respublikomis. Kyla ir kitas, su „Lenko korta“ susijęs, esminis klausimas, **ar galima tokius „piliečius“ leisti būti renkamiems į savivaldybių tarybas, į Seimą, skirti į atsakingas valstybines pareigas? Šis klausimas – ne retorinis, nes jis tiesiogiai siejasi su valstybės saugumu**.

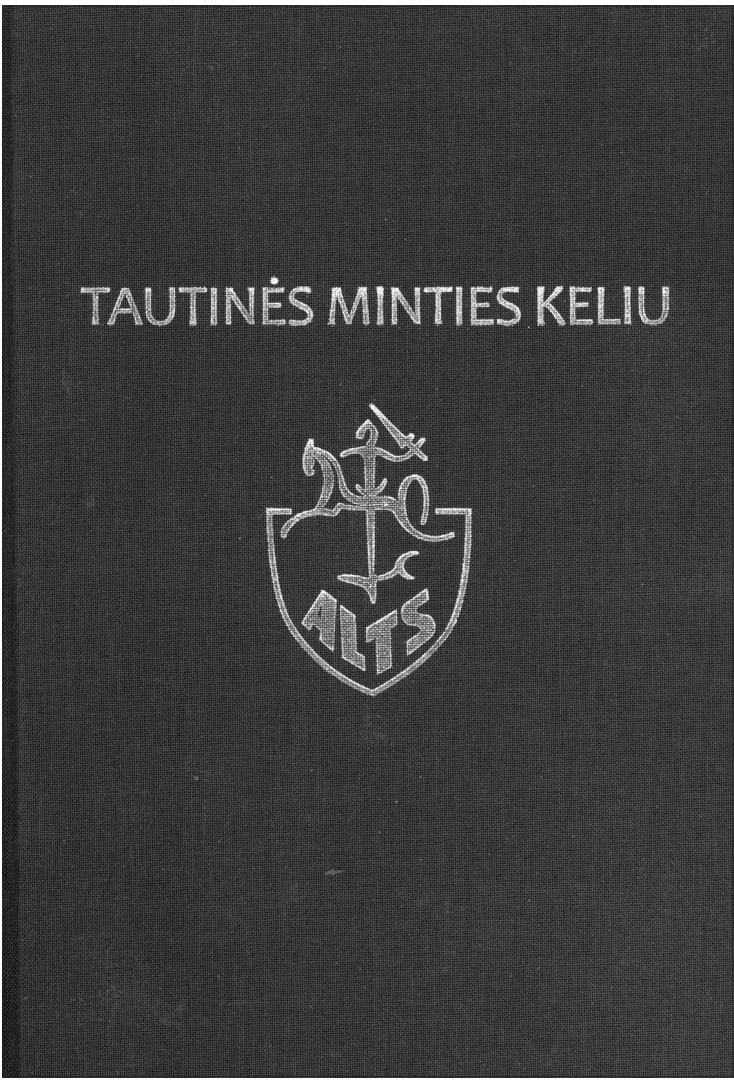
Lietuvos Laisvės kovotojų sąjunga 2013 m. sausio 8 d. kreipėsi į Prezidentę, Seimo pirmininką, Premjerą ir į Seimo narius dėl teisinės atsakomybės už galimą priešaikos Valstybei sulaužymą ir dėl to gresiančią apkaltą. Reikia tikėtis, kad atsakymo LLKS sulauks iki Premjero vizito į Lenkiją, numatyto sausio pabaigoje.

Algimantas Zolubas

KUNIGAİKŠČIO GEDIMINO APDOVANOJIMAS

Ant savo namo Vilniaus rajone, Maišiagaloje, pasikabinusi dvikalbę gatvės pavadinimo lentelę naujoji Seimo narė **Rita Tamašunienė** gavo Kunigaikščio Gedimino vardo apdovanojimą. Nors paprastai jis teikiamas Vilniaus regiono verslininkams ir visuomenininkams, tačiau šįkart nuspręsta pamaloninti politikę, kuri, kolegų manymu, *net nesilaiko įstatymų*.

Valstybinio Kernavės kultūrinio rezervato muziejuje įteikti Kunigaikščio Gedimino vardo apdovanojimai, kurie skiriami labiausiai nusipelnusiems Vilniaus regiono verslininkams ir visuomenininkams už jų indėlį 2012 metais. **LRT**

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos knyga, išleista 2012 m. gruodžio mėnesį.

vilties” žurnalą, vedė lietuvių literatūros konkursą, rengė Kovo 11-osios šventės minėjimus. Sąjunga kas dveji metai vykdė narių suvažiavimus - seimus ir aktyviai reiškėsi Lietuvos laisvinimo darbuose.

Visai tai veiklai nuo 1998 metų pavyzdingai vadovavo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas Petras Buchas, talkinant valdybų nariams. Ši knyga, išleista jo didžiulėmis pastangomis, liks mūsų tautos istorijoje šviesiu švyturiu.

S. Tūbėnas

Argentinios lietuvių šokių grupė „Nemunas“ Berisso mieste.

„KT IŠAIŠKINIMAS DĖL DVGUBOS PILIETYBĖS - PER GRIEŽTAS“

Premjeras Algirdas Butkevičius sako besilaikantis nuomonės, kad Konstitucinio Teismo išaiškinimas, jog dvigubos pilietybės atvejai turi būti tik retos išimtys, yra per griežtas.

„Aš manau, kad per griežtas. Aš būčiau liberalesnis šioje srityje“, - po Vyriausybės pasitarimo žurnalistams, paklaustas, ar Konstitucinio Teismo išaiškinimas dėl dvigubos pilietybės, jo nuomone, yra per griežtas, sakė Ministras Pirmininkas.

Prezidentės Dalios Grybauskaitės kreipimasi į Konstitucinį Teismą dėl pilietybės teikimo plėtros galimybių A. Butkevičius sakė vertinantis teigiamai. „Jeigu Prezidentė kreipėsi, tai Prezidentę reikia palaikyti. Matyt, teisininkai tam tikrus

argumentus išdėstė, dėl ko reikia kreiptis, ir aš manau, tam tikros gal kyla abejonės, o po Konstitucinio Teismo atlikto darbo ir priimto sprendimo tos abejonės bus išsklaidytos“, - sakė Premjeras.

D. Grybauskaitė sausio 21 d. kreipėsi į Konstitucinį Teismą išaiškinimo dėl pilietybės teikimo plėtros galimybių.

Šalies vadovės teigimu, šiuo metu pilietybės teikimo tvarka yra griežta, o visuomenėje vykstančios permainos keičia žmonių lūkesčius. Todėl būtinas aiškus atsakymas, ar, norint išplėsti Lietuvos Respublikos pilietybės teikimo galimybes, pakanka Pilietybės įstatymo pataisų, ar tam būtina keisti Konstituciją.

Prezidentė prašo išaiškinti 2003 m. gruodžio 30 d. ir 2006 m. lapkričio 13 d. Konstitucinio

Teismo nutarimų nuostatas ir atsakyti, ar galima tik įstatymu, nekeičiant Konstitucijos, nustatyti, kad asmenys, po Nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. išvykę gyventi į kitas valstybes ir įgiję tų valstybių pilietybę, gali turėti dvigubą pilietybę.

Konstitucinio Teismo taip pat prašoma atsakyti, ar galima tik įstatymu plėsti atvejus ir sąlygas, kada užsieniečiams gali būti išimties tvarka suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė.

Šiuo metu, pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo doktriną, dvigubos pilietybės atvejai gali būti tik ypač retos išimtys, o ne paplitęs reiškinys. O išimties tvarka pilietybę kitų šalių piliečiams galima suteikti tik už ypatingus, o ne spėjamus ar būsimus nuopelnus valstybei ir jeigu jie yra integravęsi į Lietuvos visuomenę.

PREZIDENTĖ KREIPĖSI Į KONSTITUCINĮ TEISMĄ PILIETYBĖS KLAUSYMU

Konstitucinis Teismas priėmė nagrinėti Prezidentės Dalios Grybauskaitės prašymą išaiškinti pilietybės teikimo plėtros galimybes.

Prezidentė kreipėsi į Konstitucijos sergėtojus naudodamasi Konstitucijos ir įstatymų suteikta teise.

2013 m. sausio 14 d. dekretu Prezidentė prašė išaiškinti kai kurias Konstitucinio Teismo 2006 m. lapkričio 13 d. nutarimo „Dėl teisės aktų, reguliuojančių Lietuvos Respublikos pilietybės santykius, nuostatų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ ir 2003 m. gruodžio 30 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Prezidento 2003 m. balandžio 11 d. dekreto „Dėl Lietuvos Respublikos pilietybės suteikimo išimties tvarka“ atitikties Konstitucijai ir Pilietybės įstatymo nuostatomis.

Šalies vadovės teigimu, šiuo metu pilietybės teikimo tvarka yra griežta, o visuomenėje vykstančios permainos keičia žmonių lūkesčius. Todėl būtinas aiškus atsakymas, ar norint išplėsti Lietuvos Respublikos pilietybės teikimo

galimybes pakanka Pilietybės įstatymo pataisų, ar tam būtina keisti Konstituciją.

Prezidentė prašo išaiškinti 2003 m. gruodžio 30 d. ir 2006 m. lapkričio 13 d. Konstitucinio Teismo nutarimų nuostatas ir atsakyti, ar galima tik įstatymu, nekeičiant Konstitucijos, nustatyti, kad asmenys, po nepriklausomybės atkūrimo 1990 m. kovo 11 d. išvykę gyventi į kitas valstybes ir įgiję tų valstybių pilietybę, gali turėti dvigubą pilietybę.

Konstitucinio Teismo taip pat prašoma atsakyti, ar galima tik įstatymu plėsti atvejus ir sąlygas, kada užsieniečiams gali būti išimties tvarka suteikta Lietuvos Respublikos pilietybė.

Šiuo metu pagal Konstituciją ir Konstitucinio Teismo doktriną dvigubos pilietybės atvejai gali būti tik ypač retos išimtys, o ne paplitęs reiškinys. O išimties tvarka pilietybę kitų šalių piliečiams galima suteikti tik už ypatingus, o ne spėjamus ar būsimus nuopelnus valstybei ir jeigu jie yra integravęsi į Lietuvos visuomenę. **ELTA**

SUKRITIKAVO ES TAUPYMO POLITIKĄ IR PARAGINO ATSIŽVELGTI Į BRITŲ PASTABAS

Lietuvos premjeras Algirdas Butkevičius sausio 23 d. sukritikavo Europos Sąjungos (ES) taupymo politiką ir pareiškė, kad būtų naudinga atsižvelgti į britų pastabas dėl konkurencingumo skatinimo.

Tokią poziciją ministras pirmininkas išsakė paklaustas, kaip vertina Didžiosios Britanijos premjero Davido Camerono pažadą surengti referendumą dėl narystės ES, prieš tai persiderėjus dėl narystės sąlygų.

„Pritariu kai kuriems pasiūlymams, ypač kalbant apie konkurencingumo didinimą, ūkio plėtrą, naujų darbo vietų kūrimą. Tikrai šitoms mintims pritariu 100 proc. ir manau, kad ES arba tiesiog lyderiai tikrai turėtų šitai sričiai skirti didesnę dėmesį“, - Vyriausybėje žurnalistams sakė A. Butkevičius.

Lietuvos Vyriausybės vadovas taip pat teigė, kad ES pernelyg koncentravosi į taupymo politiką ir pareiškė,

kad būtina skatinti gamybą. Pakeitus politiką, jo nuomone, „vargu ar kiltų klausimas dėl išstojimo iš ES ar referendumo organizavimo“.

„Buvo kažkada priimami sprendimai dėl taupymo priemonių, ekonomikos taupymo tam tikru laikotarpiu, bet norėčiau pasakyti savo nuomonę, kad užmigta tame procese, nes vien taupymas veda į didžiulį nedarbą, darbo pajamų nuvertėjimą, matome, kad jauni žmonės negali įsidarbinti, sunku sukurti naujas darbo vietas“, - sakė A. Butkevičius.

„Be gamybos skatinimo, be ūkio plėtros skatinimo, vystymo manau, nebus galima kalbėti apie jaunų žmonių įdarbinimą. Tos mintys, kurios buvo išsakytos, tikrai yra svarbios, reikšmingos, į jas turėtų atsižvelgti ir, manau, tada vargu ar kiltų klausimas dėl išstojimo iš ES ar referendumo organizavimo“, - kalbėjo A. Butkevičius.

Didžiosios Britanijos

premjeras D. Cameron sausio 23 d. pareiškė, kad surengs referendumą dėl tolesnės Jungtinės Karalystės narystės Europos Sąjungoje (ES), jei laimės kitus rinkimus.

Savo kalboje D. Cameron taip pat sakė įžvelgiantis „Europos konkurencingumo krizę“ ir „dramatiškai pastaraisiais metais išaugusį“ atotrūkį tarp ES ir jos gyventojų. „Jei mes neatsakysime į šiuos iššūkius, yra pavojus, kad Europa žlugs, o britų žmonės pakryps pasitraukimo link“, - teigė britų premjeras.

Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė po D. Cameron kalbos pabrėžė, kad Lietuvai naudinga būti „labiau integruotoje Europoje“.

Lietuvos Prezidentės Dalios Grybauskaitės nuomone, jeigu Didžioji Britanija paliktų Europos Sąjungą, tai būtų nenaudinga nei jai pačiai, nei visai Europai.

„Be abejo, visos Europos padėtis yra labai neįprasta. Pabrėžiu - visos Europos. Mes turime ekonominių, finansinių sunkumų, tačiau

dėl to Europa turi būti tik vieningesnė, daugialypė ir konkurencinga. Ir Jungtinei Karalystei, ir visai Europai būtų nenaudinga, jeigu viena didžiausių šalių paliktų Bendriją. Ypač dabar, kada Didžioji Britanija taip pat turi daugybę problemų, išstoti iš Sąjungos būtų labai nenaudinga - nei politiškai, nei ekonomiškai. Taigi, mes linkime ir norime, kad Jungtinė Karalystė liktų Europos Sąjungoje“, - teigė Lietuvos vadovė.

„Globalūs iššūkiai reikalauja solidarumo ir vienybės, visų Europos valstybių veikimo kartu. Vieninga ir stipri Europa - naudinga visiems. Lietuva ir ekonomiškai, ir politiškai bus saugesnė labiau integruotoje Europoje“,

- sakė D. Grybauskaitė. Jos pareiškimą žiniasklaidai perdavė prezidentės spaudos tarnyba.

D. Cameron kalba Europoje sulaukė prieštaringų vertinimų.

Prancūzijos užsienio reikalų ministras Laurent Fabius Londono planus dėl referendumo pavadino pavojingais ir pabrėžė, kad negali sutikti su tuo, kad narėms būtų leidžiama laisvai rinktis, po kuria politika jos pasirašo.

Vokietijos kanclerė Angela Merkel pareiškė, kad Vokietija yra pasirengusi aptarti Didžiosios Britanijos „pageidavimus“ dėl Europos Sąjungos, bet paragino atsižvelgti, kad kitos šalys taip pat turi savo pageidavimų.

ELTA

GYNĖJAMS BUVO ĮSAKYTA NEMIRTI PER 20 MINUČIŲ

Vienas šautuvas keturiems. Nakvynė po premjero stalu. Ne tik tai prisimena ukrainietis Jevhen Dykij, vadovavęs Seimo gynėjų užsieniečių būriui 1991-ųjų sausį Vilniuje.

„Dabar atvykęs į Vilnių supratau, kad vaikštau po Europos valstybės sostinę, ir pavydėjau. Jei ukrainiečiai būtų statę barikadas, gal mūsų šalis irgi būtų pasukusi kitu keliu.

Po 1991 metų sausio 13-osios jūs tapote laisva tauta, mums po Oranžinės revoliucijos ja tapti nepavyko”, – kalbėjo vėl mūsų šalies sostinę aplankęs 40 metų biologijos mokslų daktaras J.Dykij, anuomet priesaiką Lietuvai davusių ukrainiečių būrio vadas.

– **Kodėl prieš 22 metus nusprendėte vykti į Lietuvą ir ginti jos nepriklausomybę? – „Lietuvos rytas” paklausė Vilniuje viešėjusio ukrainiečio.**

– 1991-ųjų sausį maniau: jei Lietuva išsikovsky nepriklausomybę, po to ir mes tapsime laisvi. O jei jūsų šalį sutriuškins, Ukrainos nepriklausomybės ilgai nesulauksime.

Iš karto po Sausio 13-osios Kijeve įvyko mitingas jūsų šaliai palaikyti, kur buvo viešai priimtas sprendimas rinkti būrį ir vykti į Lietuvą kovoti už jos nepriklausomybę.

Mane išrinko būrio vadu, nes pasakiau: „Užtenka rinkti parašus, reikia kautis ant barikadų.”

Tuo metu mokiausi Kijevo universiteto Biologijos fakultete, bet dar neturėjau aštuoniolikos metų ir pagal sovietinius įstatymus man negrėsė sušaudymas už valstybės išdavimą ar ginkluotos grupuotės subūrimą.

Maksimali bausmė nepilnamečiui buvo 10 metų nelaisvės.

Po dviejų dienų su medikamentų dėžėmis pirmas atvažiavau į Vilnių pranešti apie atvykstantį būrį.

Vėliau iš Kijevo po kelis atvyko dar 32 studentai.

Sausio 27-osios rytą Seimo vestibulyje prisiekėme Lietuvos Respublikai.

Beje, per Budapešto sukilimą 1956 metais su Sovietų Sąjunga irgi kovojo ginkluotų ukrainiečių būrys.

– **Ar į Vilnių vykote už savo pinigų?**

– Žinoma! Prisiminkite juokingas to meto geležinkelio bilietų kainas: iš Kijevo atvykti į Vilnių galėjai už 18 rublių. Seimui perdavėme 10 tūkst. 20 rublių, surinktų Ukrainoje. Pinigus vežęs būrio narys prieš

kelionę nuėjo laikyti egzamino su pinigų krepšiu.

Kai dėstytojai išvydo prasegtą krepšį ir išgirdo, kam skirti pinigai, dar neparašę pažymio už egzaminą pridėjo po 10 rublių.

– **Jeigu 1991-ųjų sausį sovietų kariuomenė būtų puolusi Seimą, kiek būtų mėtę išsilaikę?**

– Gynybos štabo vadas, tuomet dar majoras Jonas Gečas mums kalbėjo: „Vaikiniai, pagalvokite, gal jums neverta čia likti.

Jei Seimas bus puolamas – žūsime visi. Bet mums būtina išsilaikyti 20 minučių, nes reikia spėti išsiųsti pranešimus, kad mes nepasidavėme.”

– **Kuo buvo ginkluoti Seimo gynėjai?**

– Keturiems kovotojams vidutiniškai teko po vieną šautuvą. Tai buvo egzotiškas senienų rinkinys. Daugiausia – medžiokliniai šautuvai, keli karabinai, nežinia kaip išsaugoti nuo Antrojo pasaulinio karo laikų.

Mačiau autotą „Kalašnikov”, jis turėjo vieną atsarginę šovinių apkabą.

Dar buvo daugybė smulkaus kalibro šautuvų, skirtų šaudyti tire. Beje, rūsyje buvo įrengtas tiras, kur mokėmės šaudyti.

– **Ar saugojotės provokatorių?**

– Taip saugojomės, kad kartais provokatorių baimė virsdavo paranoja.

Beje, kartą ir mane patį palaikė provokatoriumi. Rūstūs ir rimti vyrai iš Šaulių sąjungos mane tardė porą valandų Seimo rūsyje. Fizinės jėgos nenaudojo, bet bandė išgąsdinti. Po to nusiramino.

Bet kokiomis kritinėmis aplinkybėmis tai normalu.

Panašią paranoją vėliau mačiau Čekėnijoje, o 2004 metais – Kijeve.

– **Ar tuomet, 1991 metų sausio pabaigoje, buvo tikima, kad sovietų kariuomenė puls Seimą?**

– Atrodo, tuo tikėjo abi pusės. Tankiai keletą naktų buvo atriedėję labai arti Seimo, imituodami atakos pradžią.

Po to atsitraukdavo. Vyko nervų karas.

Įsiminė Seimo stogas su aštria armatūra. Taip buvo tikimasi apsiginti nuo desantininkų, šturmuojančių iš viršaus.

Ant stogo budėti buvo itin sunku, nes iš visų pusių pūtė vėjas.

Mano manymu, sovietų kareivius sustabdė tik tai, kad Sovietų Sąjungos vadovas Michailas Gorbačiovas nebuvo pasirengęs nužudyti kelių tūkstančių Seimo gynėjų.

Seimo barikadų, kurias 1991 metais buvo pasirengęs ginti ir ukrainiečių savanorių būrys, fragmentai yra išsaugoti.

lrytas.lt

Dėl kelių dešimčių jis nebūtų svyravęs.

– **Kur visą tą laiką jūs gyvenote?**

– Miegojome Seimo kabinetuose. Pamenu, vieną naktį praleidau miegmaišyje po tuomečio ministro pirmininko Gedimino Vagnoriaus stalu.

Maitino itin skaniai. Netgi stebėjomės, kad barikadų apsuptame Seime pavyko taip gerai organizuoti maitinimą.

– **Ar nebuvo siūloma alkoholinių gėrimų įtampai numalšinti?**

– Alkoholis buvo griežtai draudžiamas. Mums net pasakė: „Jei kam labai reikia išgerti, eikite už barikadų ir negrįžkite, kol neišblaivėsite.”

Bet mes buvome jauni kovotojai už idėją ir planus pasigerti atidėjome iki grįžimo namo.

– **Ar jūsų artimieji nebandė įkalbėti grįžti į Kijevą?**

– Po daugelio metų sužinojau, kad motiną ištiko širdies smūgis žiūrint tendencingą Aleksandro Nevzorovo filmą apie įvykius Lietuvoje.

Bet kai sugrįžau namo, motina man pasakė: „Jei būčiau septyniolikos, irgi būčiau vykusį ginti Lietuvos nepriklausomybės.”

Kad ir kaip būtų keista, sovietų valdžia neišjungė laidinių telefonų.

Galėjome paskambinti tėvams tiesiai iš Seimo. Net interviu žurnalistams dalijome iš ten.

Tačiau kartais Seimo telefonai būdavo išjungiami ir tuomet rūmų gynėjai rengdavosi atremti ataką.

– **Ar tuo metu Vilniuje nebijojote mirti?**

– Būdamas septyniolikos niekas netiki, kad mirs. Tokią galimybę mes tik svarstydavome.

Bet, aišku, bijojome. Jeigu kas pasakys, kad nebijo mirties, tai arba jis niekada nebuvo atsidūręs panašioje situacijoje,

arba turi psichikos problemų.

Tačiau yra didesnių baimių nei mirties baimė.

Tai – baimė likti gyventi Sovietų Sąjungoje ir visą gyvenimą žemintis. Baimė gyventi su gėdos jausmu, kad nepadarei to, ką privalėjai padaryti.

2004 metais buvau nusivylęs politika. Bet pas mane atėjo mano studentai, girdėję, jog dalyvavau Lietuvos įvykiuose, ir klausė patarimo, kaip elgtis. Supratau, jog privalau eiti į gatves kartu su visais kitais, nes kitaip man bus gėda.

– **Kaip pravertė gyvenime patirtis, įgyta tomis dienomis Lietuvoje?**

– Grįžome į Ukrainos sovietų socialistinę respubliką jau laisvi žmonės – nebesovietiniai piliečiai.

Po to jau nieko nebijojome ir neabejojome, kad Ukraina bus laisva. Sovietų Sąjunga mums nebeegzistavo.

Lietuvoje buvau išmokęs gaminti Molotovo kokteilis (padegamąjį skystį buteliuose. – *Red.*) ir mano patirties prireikė Kijeve per Oranžinę revoliuciją 2004-aisiais. Ačiū Dievui, tų butelių neteko panaudoti.

– **Kuo skyrėsi Seimo gynimas nuo jūsiškės Oranžinės revoliucijos?**

– Neįmanoma net lyginti! 2004-aisiais Ukrainoje vyko šalies piliečių vidaus konfliktas, o Lietuvoje buvo mažos šalies karas su visa imperija.

Mesti iššūkį sovietų imperijai – tai ne tas pat, kaip savo šalyje protestuoti prieš valdžios režimą.

Lietuvoje mes oficialiai buvome ginkluoti ir kovojo me prieš Sovietų Sąjungos okupaciją.

Kijeve mes buvome pasirengę gintis, bet oficialiai skelbėme, kad vyksta taiki akcija.

Paradoksalu: Lietuvoje ginklų buvo kur kas mažiau nei Kijeve. Seime ginklų katastrofiškai trūko.

– **Kaip susiklostė Lietuvos**

Seimą gynusio būrio narių likimas?

– Prieš porą metų pavyko surasti tik dešimt.

Tarp mūsų – daug teisininkų ir žurnalistų. Vienas net dirba Ukrainos prezidento administracijoje. Kitas mūsų būrio narys, advokatas, šiuo metu gina verslininkus politinėse bylose.

Prokurorai rengia įtarimus 81 asmeniui

* Generalinė prokuratūra dėl nusikalstamų veiksmų per 1991 metų sausio 13-osios įvykius Lietuvoje rengiasi pateikti įtarimus 81 asmeniui.

* Tarp jų – tuomet vadovaujamas pareigas ėję SSRS gynybos, vidaus reikalų ministerijose, Valstybės saugumo komitete ir dalyvavę 1991 metų sausio mėnesį jėga šturmuojant ir užimant strategiškai svarbius objektus asmenys, kiti jiems talkinę žmonės.

* Šiuo metu Sausio 13-osios bylą sudaro apie 700 tomų medžiagos.

* Ikteisminis tyrimas atliekamas dėl tarptautinės teisės draudžiamo elgesio su žmonėmis ir karo nusikaltimų – tarptautinės humanitarinės teisės saugomų asmenų žudymo, žalojimo, draudžiamos karo atakos prieš civilius ir uždraustų karo priemonių naudojimo.

* Atlikdami ikiteisminį tyrimą prokurorai išsiuntė 18 teisinės pagalbos pašymų į užsienio valstybes, į dešimt prašymų sulaukė atsakymų, išanalizavo kelis tūkstančius vaizdo dokumentų, apklausė daugiau kaip 200 liudytojų, surengė būtinus atpažinimus.

* 1991 metų sausį Sovietų Sąjungos kariniams daliniams šturmuojant Vilniaus televizijos bokštą bei Radijo ir televizijos komiteto pastatą žuvo 14 žmonių, 31 buvo sunkiai sutrikdyta sveikata, daugiau nei 1000 buvo kitaip sužaloti.

Dalia Gudavičiūtė, lrytas.lt

ŽEMAIČIŲ KRIKŠTO JUBILIEJAUS MINĖJIMAS BUVO NEPELNYTAI NUSTUMTAS Į ŠALĮ

Kultūros ministras Šarūnas Birutis teigia, kad žemaičių krikšto 600 metų jubiliejaus minėjimas buvo nepelnytai nustumtas į šalį ir siūlo perskirstyti programos lėšas. „Š. Birutis, pirmininkavęs Žemaičių krikšto ir Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600 metų jubiliejaus minėjimo 2009-2017 metų programos priežiūros komisijos posėdžiui, sakė, kad Žemaičių krikšto jubiliejaus minėjimo programa, kuri skirta vienam iš svarbiausių Lietuvos istorinių ir kultūrinių įvykių pažymėti, buvo nepelnytai nustumta į šoną, nors tuometinė Vyriausybė ir atsakingos institucijos žinojo apie tikrąjį šios programos finansinį poreikį”, – teigiama Kultūros ministerijos pranešime.

Pasak pranešimo, numatytų lėšų programai įgyvendinti neužtenka. „Ministrai pasiūlius ir Telšių vyskupui Jonui Borutai sutikus, nuspręsta likus pusei metų iki jubiliejaus padaryti pertrauką Rietavo bažnyčioje, sustabdant vykstančius darbus ir bažnyčiai numatytas lėšas – 500 tūkst. litų – skirti būtiniausiems Telšių katedros tvarkybos darbams atlikti”.

Vyriausybės nutarimu jubiliejaus minėjimo 2009-2017 metų programą koordinuoja

Kultūros ministerija. Ji šių metų biudžete jubiliejui numatė 1,6 mln. litų. Iš šių lėšų ketinama bent iš išorės sutvarkyti pagrindinius statinius – Telšių katedros fasadus ir šventorių, seminarijos išorę bei buvusios Varnių katedros kriptą, kurioje palaidoti žemaičių vyskupai.

Telšių Šv. Antano Paduviečio katedros šventoriaus ir fasadų tvarkybos darbai jau yra įpusėję. Jiems Kultūros paveldo departamentas šiais metais skyrė 1,5 mln. litų.

Po 1410 metų pergalės prieš kryžiuočius Žalgirio mūšyje Žemaitija liko pagrindi-

nė Lietuvos valdovo Vytauto Didžiojo konflikto su ordinu priežastis. Vakaruose sklido kalbos, esą lietuvių ir lenkų pergalė „netikra”, nes mūšis laimėtas pasitelkus pagonis. Todėl 1413 metais Vytautas su Jogaila pradėjo krikštyti žemaičius.

1422 metais Vokiečių ordinas galutinai atsisakė pretenzijų į Žemaitiją ir nuo to laiko grėsmės Lietuvai nebekėlė. **ELTA**

Žemaičių krikštui 600 metų.

Lietuvos pašto nuotr.

ANTANAS SMETONA TAUTINĖS VIENYBĖS IEŠKOTOJAS

Stasys Yla

Vardai ir veidai mūsų kultūros istorijoje

VIII.

Kad valgymas, gėrimas, miegojimas, rašymas, mokslas turi savus dėsnius, tai tiesa, bet tie visi dėsniai yra higienos, rašybos bei mokslo, o **ne katalikybės dėsniai**. Katalikybė savų dėsnių taip netrupina ir jų atomizacijos visai nežino” (Subjektivizmas katalikų publicistikoje, Draugija 1913, N 76).

J. Kubilius dar kartą rašė Viltyje (1913, N 63) pabrėždamas, kad jo požiūryje nesą prieštaravimo. Jis tik pabrėžęs anas dvi dorybes ir neišskyręs kitų. Juk ir Blaivybės draugijoje pabrėžiamas blaivumas, o Šv. Vincento Pauliečio — gailestingumas. Čia Jakštas trečiuoju savo straipsniu (Principų klausimu, Draugija 1913, N. 77-78) atsako: „Nei Blaivybės niekur neskelbė, kad blaivininkai turi pirmon eilės statyti ‘ne konfesinę religijos pusę, tik vieną blaivumą’, nei šv. Vincentas Paulietis neliepė savo pasekėjams ‘pirmon galvon dėti ne visą tikybą, o tik vieną gailestingumą’. Jei blaivininkai ar šv. Vincentas

būtų taip pasakę, jie taip pat būtų suklydę, kaip ir p. J. K.” Jakštas primena Kubiliui, ką jis pats rašė pirmajame savo straipsnyje: „Norint, kad tas (katalikų visuomeninis) veikimas būtų tikrai krikščioniškos spalvos, reikia pirmon galvon dėti ne visą **katalikų tikybą** (sic!), ne jos konfesinę pusę, **bet tik** vieną jos krikščioniškojo teisingumo ir gailestingumo dėsni”.

Jakštas dar pastebi, kad teisingumą ir gailestingumą dera laikyti „sąlygomis, be ko katalikas negali veikti, bet ne dėsniais, ką ir kaip katalikai turi veikti. Tokių sąlygų galima nurodyti ir daugiau, pvz. sąžiningumas, protingumas, darbštumas... Katalikybė yra tam tikra tiesų sistema. Priskirti jai naują kokią tiesą nelengva. Todėl ir katalikų veikimo dėsniai yra kitokie, negu masonų, budistų ar kitokių idėjinųjų asociacijų. Norint pažinti, koks dėsnis yra katalikiškas, koks ne, negalima vaduotis asmenišku išmanymu...”

Šiame dialoge dėl etikos

ir religijos santykio paaikškėjo Kubiliaus intencijos.¹ Jis norėjęs parodyti, kad katalikai per daug vertina tikėjimą ir visokias tikėjimo praktikas, o užmiršta „gerų darbų” pusę. Sola fides (vien tikėjimas) esąs protestantiškasis bruožas, o „gerų darbų krikščionybė” esanti tikras katalikų kelias. Tuo jis norėjęs parodyti, kad gerais katalikais gali būti ir tie, kurie mažiau tiki, bet etiškai yra tvarkoje. Šis kelias esą turėtų sudaryti bendrą bazę lietuvių vienybei, bent tų lietuvių, kurie stovi ant bendrosios etinės plotmės.

Jakštas pripažįsta, kad Kubiliaus norėta pasiekti gerų tikslų: „suvesti vienybės katalikus su pirmeiviais, priversti visus Lietuvos veikėjus žiūrėti vienaip į katalikų veikimo uždavinius ir tuo būdu sustiprinti pas mus katalikybę, o ypač pakelti lietuvių tautos reikšmę svetimtaučių akyse”. Kitas pritaikomas dalykas, tai politiką griežtai atskirti nuo religijos dalykų taip, kad grynos

1 Į Kubiliaus ir Jakšto dialogą buvo dar įsiterpę M. Vaitkus (*Vadovas* 1913; N 57) ir K. Zanavykas (Tp. N 59), o dėl ateitininkų, kuriuos Kubilius palietė, atsiliepė Leonas Bistras (*Viltis* 1913, N 33), Vyt. Endziulaitis (*Šaltinis* 1913, N 30), Pr. Dovydaitis (*Ateitis* 1913, N 4) ir nežinomas autorius (*Vienybė* 1913, N 30).

tikybės reikaluose katalikai galėtų eiti išvien, o politikos ir taktikos klausimuose turėtų visišką laisvę”.

Jakštui tie dalykai nemažiau rūpėjo, tik jam buvo neišaišku, kodėl vienybei įvykdyti reikalaujama „performuoti” sąvokas pačioj katalikybėj ir laikyti katalikus tarsi kaltininkais dėl nevienybės.

Ar katalikai kalti separatizmu ir partiškumu?

Kubilius, Jakšto žodžiais, esą daug prirašęs bei prikalbėjęs apie katalikų ekskliuzivizmą, bet „fakto nepatiekė nei vieno... Aš prisipažįstu — tokių faktų nežinau. Visur — ir Kaune, ir Vilniuj ir Rygoj ir kitur lietuvių katalikų veikėjai moka puikiai sugyventi su dorais pirmeiviais. Jei lietuviai katalikai būtų tokie aršūs ekskliuzivistai, kaip kad p. V. (Smetona) ir J. K(ubilius) įrodinėja, tai vargiai būtų galėjusios atsirasti visos mūsų kultūrinės draugijos, kaip Saulė, Daina, Blaivybė ir net pati Viltis. Tokių kraštutinių dešiniųjų eksliuzivistų tarp lietuvių, man rodos, visai kol kas nėra” (*Draugija*, N 76).

Jakštas galvojo, kad viltininkų vienybės misija pagrįsta netikru pagrindu. Smetona ir Kubilius esą „prirašę devy- nes galybes apie nesutarimą”

PRADEDAMAS MINĖTI 600 METŲ ŽEMAIČIŲ KRIKŠTO JUBILIEJUS

Lietuvoje iškilmingai pradedamos minėti 600-osios žemaičių krikšto metinės, kurios, istorikų teigimu, žymi visai Europai svarbų įvykį.

Minėjimo programa pradedo sausio 6 d., sekmadienį iškilmingomis pamaldomis Telšių katedroje. Telšių vyskupo vikaras katechezės ir jaunimo reikalams Rimantas Gudlinkis teigė, kad šiose mišiose ypatingų išorinių akcentų nebuvo. „Kažkokio ypatingo išorinio akcento nebuvo numatoma, tuo labiau, kad ta diena sutapo su Trijų karalių iškilėmis — kad nepradingtų išoriniuose dalykuose visa esmė”, — sakė kunigas R. Gudlinkis. Jis pažymėjo, kad jubiliejaus renginiai vyks visus metus.

Tarp jubiliejaus minėjimo programos renginių — kovą numatyta žemaičių piligriminė kelionė į Romą, kurios metu numatomas susitikimas su popiežiumi Benediktu XVI, liepą vyksianti jubiliejinė Lietuvos skautų stovykla „Gėrio pėdomis”, kurioje turėtų dalyvauti per 2000 jaunuolių iš visos Lietuvos ir užsienio.

Lietuvos paštas savo ruožtu išleido pašto ženklą, kuriais įamžintos Žemaitijos krikšto 600-osios metinės. **LRT**

tik iš vieno lokalinio fakto — Suvalkijoje, kurį iškėlė Meškus *Vadove* (1913, N 55), turėdamas „galvoj ne visus pirmeivius, tik savuosius kraštutinius suvalkiečius, knisančius vietinių katalikiškųjų draugijų šaknis”.

Jakštui tad atrodė, kad viltininkai dirbtinai kuria pesimistinį padėties vaizdą, kad paskui galėtų šaukti: „Nėra vienybės, kurkim vienybę!” Jakštas cituoja Kubiliaus žodžius: „Jei mes (katalikai) tik girsimės, o tylėsime apie silpnumus, tuomet nebus ir jokios pažangos”. Jei taip iš tikrųjų būtų, sako Jakštas, žinoma, ir mes pagirti to negalėtume. Bet ar taip yra? Ar kas kur girdėjo lietuvių katalikus besigiriant? Abejoju. Aš bent to mūsų pasigyrimo (išskyrus netikusį pirmeivio Kudirkos sukurtąjį mūsų tautos himną), niekur nesu sutikęs. **Ne pasigyrimo pas mus daug, bet pesimizmo, hiperkriti- cizmo, savo tautos ir savo žmonių negerbimo; liguisto aimanavimo** (m. p. Y) apie tai, kad viskas pas mus negerai, niekam verta. Negera, mat, mūsų katalikiška moksleivija, negera jų ‘Ateitis’, negera visa katalikų visuomenė, negeros mūsų katalikiškos draugijos — žodžiu sakant, viskas negerai ir negerai”.

(Bus daugiau)

NEW YORK, NY

SAUSIO 13-OSIOS
LAISVĖS GYNĖJŲ
ATMINIMAS

Sausio 13 sekmadienį, Lietuvos Generalinis konsulas New Yorke Valdemaras Sarapinas kartu su žmona Vyte Sarapiniene dalyvavo New Yorko Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos šv. Mišiose laisvės gynėjams atminti. Mišių metu vyko iškilminga procesija, kurios metu Generalinis konsulas Valdemaras Sarapinas, Vytė Sarapinienė ir kiti nešė Laisvės gynėjų nuotraukas ir

žvakutes. Po šv. Mišių parapijos salėje vyko Laisvės gynėjų minėjimas. „Po Sausio 13-osios Lietuva pasijuto tarsi atlaikiusi didelį išbandymą. Mūsų ši skaudi patirtis neišgąsdino, o padarė stipresniais. Kiekviena gyvybė yra labai svarbi. Sausio 13 yra tragiška diena mūsų tautos istorijoje ir mūsų brangūs Laisvės gynėjai niekada nebus pamiršti. Kviečiu visus sutikti šią dieną pakelta galva, nes tai ir mūsų pergalės ir laisvės diena. Ir jei vėlo tektų ginti Tėvynę, mes vėl būtume tokie pat tvirti ir bebaimiai” – kalbėjo Generalinis konsu-

las New Yorke Valdemaras Sarapinas.

Minėjimo metu taip pat šnekėjo New Yorko Brooklyno Queens apylinkės pirmininkė Rasa Sprindys, invokaciją tarė kun. Vytautas Volertas, Maironio lituanistinės mokyklos mokiniai sakė poeto Vytauto Marcinkevičiaus eiles. Minėjimo pabaigoje New Yorko Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo parapijos choras kartu su visais dalyviais giedojo Lietuvos himną, tautines giesmes „Lietuva brangi”, „Leiskit į Tėvynę”, „Vai ko nusižvengei bėrasai žirgeli”.

LR gen. kons. NY inf.

CHICAGO, IL

Čikagoje paminėta
Laisvės gynėjų diena

Minint Laisvės gynėjų dieną, LR Generalinis konsulas Čikagoje dalyvavo akcijoje „Atminti gyva, nes liudija”, kuomet sausio 11 d. įstaigos lange buvo uždegta žvakutė ir tylos minute pagerbtas gyvybės už Tėvynės nepriklausomybę paukojusiujų atminimas. Prisiminta tautos vienybė, žmonių pasiaukojimas ir nepalaužiamas tikėjimas aukščiausiu laisvės siekiu.

Sausio 12 d., šeštadienį, generalinis konsulas Marijus

Gudynas susitiko su Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniais. Minint Laisvės gynėjų dieną susitikimo metu vyko filmo „Lietuva. Statusas – nepriklausoma” peržiūra. Vėliau konsulas pasidalino savo prisiminimais apie Sausio 13-ąją, aptarė šių įvykių reikšmę Lietuvos ir kitų buvusių pavergtų tautų išsivadavimui bei Sovietų Sąjungos subyrėjimui.

„Sovietų Sąjungos kariuomenės agresija, kai jėga pabandyta užgrobti valdžią, šokiravo demokratinį pasaulį. Tuomet JAV Prezidentas G. Bušas vyresnysis nedelsdamas pareiškė - „Teisėtumas nesu-

kuriamas jėga”. Tai buvo stipri diplomatinė žinia Sovietų Sąjungai, ir Lietuva yra dėkinga JAV už nuoseklią paramą mūsų Laisvės bylai. Sausio 13-oji krauju įrašyta istorijoje kaip beginklės tiesos triumfo prieš ginkluotą netiesą simbolis” pokalbyje su mokiniais sakė LR generalinis konsulas Čikagoje.

Sekmadienį M. Gudynas dalyvavo Sausio 13-osios aukoms skirtose mišiose Tėvų jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre, po kurių padėjo gėlių prie Laisvės kovų paminklo.

LR Generalinio konsulato Čikagoje informacija

JONAS MEKAS APDOVANOTAS PRANCŪZIJOS PREMIJA

2013 m. sausio 15 d. New Yorke, Prancūzijos ambasados kultūros padalinyje New Yorke Jonui Mekui buvo suteiktas aukščiausias Prancūzijos Meno ir literatūros ordino komandoro titulas. 1992 m. J.Mekas tapo Prancūzijos Meno ir literatūros ordino kavaleriumi, o 2000 šio ordino oficerium. Apdovanojimą įteikė Prancūzijos ambasados JAV kultūros patarėjas Antonin

Baudry. Apdovanojimo metu Joną Meką pasveikino LR Gen. kon. New Yorke Valdemaras Sarapinas.

Prancūzijos kultūros patarėjas JAV A. Baudry pažymėjo, kad Jono Meko dėka galima matyti legendinių pasaulio ir ypač Prancūzijos režisierių filmus New Yorke. J.Mekas įkvėpė daugelį įžymybių, net ir tokių kaip M. Skorcezė, o jo darbai puikuojausi garsiausiuo-

se pasaulio muziejuose.

Prancūzijos meno ir literatūros ordinas (L’Ordre des Arts et des Lettres) pirmą kartą įteiktas 1957 m., o nuo 1963 m. šis apdovanojimas yra Prancūzijos ordino „Už nuopelnus” dalis. Apdovanojimui skiriami už nuopelnus meno ir kultūros srityje. Nominantai gali būti tiek Prancūzijos, tiek užsienio piliečiai.

LR gen. kons. NY inf.

Iš k.: LR gen. kons. New Yorke sek. Laura Žiliajevaitė, Agnė Sakalauskaitė, NY LB apygardos pirm. Ramutė Žukaitė, Gen. kons. New Yorke Valdemaras Sarapinas, buvusi NY Brooklyno – Queens LB pirm. Vida Jankauskienė, dabartinė NY Brooklyn – Queens LB pirm. Rasa Sprindys, NY Manhatten apylinkės LB pirm. Laurynas Vismanas.

Liet. Gen. kons. NY nuotr.

NAUJI LIETUVOS
PILIEČIAI

Lietuvos generalinis konsulas New York nuo 2013-ųjų iškilmingai teiks dokumentus ir sprendimus dėl Lietuvos pilietybės atkūrimo to pageidaujantiems lietuvių išeiviams. Pirmoji tokia šventė konsulate surengta sausio 15 dieną.

Lietuvos Respublikos pasas įteiktas lietuvių išeiviui **Kęstučiui Leonui Staškevičiui**, o sprendimas dėl pilietybės atkūrimo – **Kaziui Varneliui**, lietuvių kilmės Kolumbijos

universiteto Architektūros padalinio direktoriui ir dėstytojui, žymaus lietuvių dailininko Kazio Varnelio sūnui.

„Mums svarbus kiekvienas Lietuvos pilietis. Visi esame Lietuvos dalis ir širdyje nešiojamės dalelę savo Tėvynės”, – sveikindamas ceremonijos svečius sakė Lietuvos generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas.

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

UŽSIENIO REIKALŲ MINISTRO IR
PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS
PASITARIMAI

Užsienio reikalų ministro Lino Linkevičiaus ir Pasaulio lietuvių bendruomenės (PLB) valdybos pirmininkės Danguolės Navickienės susitikime Vilniuje sausio 18 dieną aptartas Užsienio reikalų ministerijos ir PLB bendradarbiavimo stiprinimas siekiant praktiškai įprasminti „Globalios Lietuvos” idėją.

„Norime, kad PLB būtų aktyvi URM partnerė, ypač įgyvendinant „Globalios Lietuvos” programą, kuri neša abipusę naudą užsienio lietuviams ir Lietuvai. Raginu palaikyti kuo glaudesnius ryšius su diplomatinėmis atstovybėmis. PLB gali būti ta grandis, kuri padeda ginti ir užtikrinti užsienio lietuvių interesus, plėtoti žmonių ir institucijų partnerystes, ugdyti bendruomeniškumo vertybes”, – sakė užsienio reikalų ministras.

Jis pažymėjo, kad Užsienio reikalų ministerija, kuriodama ryšius su užsienio lietuviais ir koordinuodama „Globalios Lietuvos” programą, siekia lietuviškos tapatybės išsaugojimo, glaudesnių užsienio lietuvių ryšių su Lietuva ir ragina juos savo žiniomis, patirtimi ir pasiekimais prisidėti prie svarbių

Lietuvai klausimų sprendimo.

„Lietuvai svarbios visos užsienio lietuvių telkiančios iniciatyvos. Tačiau Pasaulio lietuvių bendruomenė turi unikalią galimybę apjungti skirtinguose kraštuose gyvenančius tautiečius, telkti diasporos paramą Lietuvai strateginiais klausimais, atlikti svarbų lietuviškos tapatybės išlaikymo ir puoselėjimo vaidmenį”, – teigė L. Linkevičius.

Užsienio reikalų ministras padėkojo PLB už ilgametę veiklą ir bendruomeniškumo tradicijas, paskatino tęsti jau vykdomas iniciatyvas ir siūlyti naujas abipusiškai prasmingas veiklas.

Susitikime taip pat aptarti kiti abipusio bendradarbiavimo, lituanistinio švietimo ir pilietybės klausimai.

Naujoji PLB valdyba išrinkta 2012 m. rugpjūčio mėnesį Vilniuje vykusiam 14-ojo Pasaulio lietuvių bendruomenės Seimo posėdyje. Liepos 15–16 d. Kaune įvyksiantis LB pirmininkų suvažiavimas siejamas su Dariaus ir Girėno 80-mečiu ir Pasaulio lietuvių vienybės diena (liepos 17 d.).

URM Informacijos ir viešųjų ryšių departamentas

Ukrainos sostinėje Kijeve veikia Maironio lietuvių kultūros draugija, kuri subūrė chorą ir pavadino „Viltis”. Nuotraukoje dalis choristų. Jų choras dalyvauja ir lietuvių dainų šventėse Vilniuje.

Lietuvos ambasados Ukrainoje nuotr.

STIPRI IR VIENINGA EUROPA – BENDRAS LIETUVOS IR DANIJOS SIEKIS

Antradienis, sausio 22 d. (Danija). Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė Jos Didenybės Danijos Karalienės Margrethe II kvietimu dalyvavo pirmojo mūsų šalies vadovės vizito proga surengtuose oficialiuose pietuose.

Oficialių pietų metu kalbėtasi apie Lietuvos ir Danijos diplomatinį santykių istoriją ir raidą, Danijos paramą Lietuvos Nepriklausomybės siekiui, dvišalio bendradarbiavimo perspektyvas, Europos ateitį ir patiriamus išbandymus. Prezidentės teigimu, narystės ES 40-metį mininčios Danijos ir devintus narystės Bendrijoje metus skaičiuojančios Lietuvos interesus - stipri ir vieninga Europa.

„Šiandien minime Eliziejaus sutarties, atvėrusios galimybes Europos susivienijimui, penkiasdešimtmetį. Europiečių sugebėjimas daugiau nei pusę amžiaus gyventi taikiai ir padėti vieni kitiems įvertintas Nobelio taikos premija. ES senbuvės Danijos ir naujokės Lietuvos bendradarbiavimas taip pat yra tikro europietiško solidarumo ir savitarpio pagalbos pavyzdys“, - sako Prezidentė.

Šalies vadovės teigimu, Lietuva nuo pat Nepriklausomybės pradžios jautė Danijos žmonių paramą ir draugišką petį. Danija viena pirmųjų pripažino atkurtos Lietuvos nepriklausomybę ir

Danijos Karalienės Margrethe II ir Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė. *Džojos Gundos Barysaitės nuotr.*

suteikė didelę materialinę pagalbą mūsų šaliai, nuosekliai rėmė kelyje į ES ir NATO. Danijos kariai jau ketvirtą kartą saugo Baltijos šalių oro erdvę.

Danijos Karalienė buvo pirmoji monarchė, atvykusi į Lietuvą po Nepriklausomybės atkūrimo 1992 metais. Paskutinį kartą Lietuvoje Danijos Karalienė lankėsi minint mūsų šalies vardo paminėjimo tūkstantmetį, o Danijos Premjerė - minint diplomatinį santykių 20-metį.

Lietuvą ir Daniją sieja ne tik tvirti politiniai, bet ir glaudūs ekonominiai ryšiai, bendri investiciniai projektai. Jau kelis dešimtmečius intensyviai plėtojami Lietuvos ir Danijos kultūriniai ryšiai. Bendrus projektus vykdo teatralai ir kino kūrėjai, į danų kalbą išversti Č. Milošo kūriniai, plačiai pristatyta M. K. Čiurlionio kūryba. Ypatingą dėmesį menui

ir literatūrai skirianti Danijos Karalienė pati yra apdovanota už H. K. Anderseno knygų iliustravimą ir bendrauja su pirmąjį apdovanojimą pelniusi Panevėžio lėlių teatro vadovu Antanu Markuckiu.

Šalies vadovė taip pat apžiūrėjo menininko B.Norgard gobelenų parodą Karalienės reprezentaciniuose apartamentuose - Kristianborgo rūmuose. Ši paroda sukurta Danijos Karalienės 50-mečio proga.

Popiet Prezidentė apsilankė Danijos karališkojoje bibliotekoje.

Lietuvos vadovė padovanavo knygą su Mikalojaus Konstantino Čiurlionio darbais, fotografijų albumą „Neregėta Lietuva“, Rimanto Dichavičiaus nuotraukų rinkinį „Laisvės paženklinti“ ir Stanislovo Filiberto Fleury knygą su senojo Vilniaus fotografijomis.

www.president.lt

LENKIJOS PREZIDENTAS ATVYKS Į VASARIO 16-OSIOS IŠKILMES

Lenkijos prezidentas Bronislaw Komorowski priėmė Lietuvos vadovės Dalios Grybauskaitės kvietimą ir dalyvaus Lietuvos valstybės atkūrimo dienos iškilmėse vasario 16 dieną, pranešė jo atstovas.

Prezidento patarėjas Jaromir Sokolowski sakė, kad Lenkijos ir Lietuvos vadovai aptars dvišalį bendradarbiavimą, Lietuvos pirmininkavimą Europos Sąjungos (ES) Tarybai, pasirengimą Rytų Partnerystės viršūnių susitikimui Vilniuje lapkričio mėnesį.

Taip pat ketinama aptarti planuojamas 1863 metų sukilimo 150-ųjų metinių sukakties iškilmes.

B.Komorowski išreiškė viltį, kad „santykiuose su Lietuva, su mūsų svarbia kaimyne, su kuria mus sieja bendra praeitis ir bendri interesai Europos vieningumo procese, bus grįžta prie gero klimato“.

Kaip rašo Lenkijos naujienų agentūra PAP, praėjusių savaitę per susitikimą su Lenkijoje akredituotais užsienio valstybių

diplomatais, B.Komorowski išreiškė viltį, kad „santykiuose su Lietuva, su mūsų svarbia kaimyne, su kuria mus sieja bendra praeitis ir bendri interesai Europos vieningumo procese, bus grįžta prie gero klimato“.

Lietuvos prezidentė D. Grybauskaitė praėjusių metų lapkritį nevyko į Lenkiją dalyvauti šios šalies Nepriklausomybės dienos minėjime, į kurį ją buvo pakvietęs Lenkijos prezidentas.

Tąkart Prezidentūra buvo nurodžiusi, jog D.Grybauskaitė nedalyvaus minėjime Varšuvoje dėl neatidėliotinų su vidaus politika susijusių klausimų.

Paskutinius kelerius metus Lietuvos ir Lenkijos santykiai buvo įtempti dėl skirtingai vertinamos tautinių mažumų padėties. Šiemet vasarą prezidentė pareiškė, kad „geriau kai kuriuose santykiuose daryti tam tikrą pauzę nei bandyti taisyti, kas šiuo metu nepataisoma“.

Praėjusių metų spalį prezidentės patarėja Jovita

Neliupšienė sakė, kad Lietuvos vadovė pasisako už „pauzę ne aukščiausio lygio, o išimtinai ceremoniniams susitikimams“.

Vasario mėnesį prieš B. Komorowski vizitą Lietuvoje Varšuvoje apsilankys Lietuvos premjeras Algirdas Butkevičius ir užsienio reikalų ministras Linas Linkevičius. *LRT*

MIRĖ BUVĘS LENKIJOS KATALIKŲ BAŽNYČIOS VADOVAS

Kardinolas Jozef Glemp, kuris nuo 1981 iki 2009 metų vadovavo Lenkijos Katalikų Bažnyčiai, sausio 23 d. po ilgos kovos su plaučių vėžiu mirė, pranešė atstovas. Kardinolui buvo 83 metai. „Jis buvo centro žmogus, tikras autoritetas“, - visuomeninei televizijai TVP sakė vyskupijos atstovas.

J.Glemp Lenkijos katalikams vadovavo tuo periodu, kai Bažnyčia vaidino svarbų vaidmenį kovoje su komunizmu ir šaliai grįžtant prie vakarietiško stiliaus demokratijos. *ELTA*

LIETUVA IR PASAULIS

Jungtinių Amerikos Valstijų Valstybės sekretorė Hillary Clinton pasveikinusi gruodį darbą pradėjusį užsienio reikalų ministrą Liną Linkevičių teigia esanti tikra, kad glaudi JAV ir Lietuvos partnerystė bus tęsiama. Tokią poziciją, pasak Užsienio reikalų ministerijos pranešimo, H.Clinton išsakė sveikinimo laiške L.Linkevičiui. „H.Clinton teigė esanti tikra, kad glaudi JAV ir Lietuvos partnerystė sprendžiant globalius iššūkius bei naudojantis galimybėmis bus tęsiama ir ateityje tiek dvišaliu, tiek daugiašaliu lygiu“, - rašo ministerija. „JAV diplomatijos vadovė pabrėžė, kad didžiujasi bendromis pastangomis pastaruosius ketverius metus siekiant stiprinti saugumą ir demokratines vertybes pasaulyje“, - teigia URM.

Socialdemokratas L.Linkevičius vadovavimą Užsienio reikalų ministerijai iš konservatoriaus Audroniaus Ažubalio perėmė gruodžio viduryje prisiekus naujai centro-kairės Vyriausybei.

Dubline veikiančių diplomatinį atstovybių vadovų susitikime su Airijos prezidentu Michael Higgins sausio 22 dieną **Lietuvos ambasadorius Airijoje Vidmantas Purlys** pasveikino šios pirmininkavimą ES Tarybai sausio 1-ąją pradėjusios valstybės Prezidentą ir pabrėžė glaudų Lietuvos ir Airijos bendradarbiavimą viename pirmininkavimo trejete. Renginio metu Prezidentas apibendrino svarbiausius praėjusių metų Airijos užsienio politikos rezultatus ir išdėstė 2013-ųjų tikslus.

2009 m. įsigaliojus Lisabonos sutarčiai, Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujama remiantis ne vien nacionaline šešių mėnesių pirmininkavimo programa, bet ir bendra 18 mėnesių pirmininkavimo trejeto programa. **Po pusmečio pirmininkavimą vienam svarbiausių ES teisėkūros organų iš Airijos perims Lietuva.** Pirmininkavimo trejetą užbaigs pirmąjį 2014 m. pusmetį Tarybai vadovausianti Graikija.

Avangardinio kino pradininko Jono Meko parodos atidarymu Prahos šiuolaikinio meno centre „Dox“ sausio 23 dieną pradeda išsami Čekijos publikos pažintis su lietuvių menininku iš New York. Lietuvos ambasados Prahėje inicijuota ir čekų menotyrininko Jaroslavo Andėlo kuruojama paroda „As I am moving ahead... glimpses of the past linger“ yra pirma Vidurio Europos širdyje pristatoma J. Meko kūrybos mini retrospektyva. Joje bus eksponuojami po 1989 m. menininko sukurti darbai, tačiau 3 mėnesius veiksiančios parodos metu planuojami net 5 papildomi renginiai, kurių metu Prahos meno gerbėjai turės galimybę susipažinti ir su ankstesniais garsiausiais J. Meko filmais, tokiais kaip „Walden“, „Reminiscences of Journey to Lithuania“, „Lost, Lost, Lost“ ir kitais. Planuojama, jog į vieną iš šių renginių atvyks ir pats filmų autorius.

Prieš Kalėdas 90-ąjį jubiliejų atšventusio nepailstančio menininko kūrybos pristatymas Prahėje pradedamas prabėgus vos keletui savaitių po J. Meko panoraminį parodų atidarymo tokiose garsiose Europos meno institucijose kaip George Pompidou šiuolaikinio meno centre Paryžiuje, „Serpentine“ galerijoje Londone ar Britų kino institute. Sausio 15 d. Prancūzijos ambasados JAV kultūros padalinyje New York kūrėjui taip pat įteiktas aukščiausias Prancūzijos Meno ir literatūros ordino (l'Ordre des Arts et des Lettres) komandoro titulas.

Lietuvoje 2013-uosius paskelbus 1863-ųjų sukilimo prieš carinę priespaudą metais, 150-osioms šio istorinio įvykio metinėms skirti renginiai organizuojami ir kitose sukilime dalyvavusiose šalyse. Lietuvos ambasadorė Lenkijoje Loreta Zakarevičienė sausio 22 d. dalyvavo šia proga Varšuvoje organizuotuose renginiuose. Ji dalyvavo oficialioje sukilimo dalyvių pagerbimo ceremonijoje istorinėse Varšuvos Povonzki kapinėse. Čia Lenkijos prezidentas Bronislaw Komorowski kartu su kitų 1863 m. ginkluotame pasipriešinime dalyvavusių šalių Lietuvos, Ukrainos ir Baltarusijos ambasadoriais Varšuvoje uždegė žvakelės kovoje už laisvę žuvusiems tautiečiams. Ambasadorė dalyvavo ir kituose istoriniam įvykiui skirtuose renginiuose Lenkijos sostinėje: interaktyvios nuotraukų parodos „1863. Žaidimai dėl Nepriklausomybės“ atidaryme Varšuvos universiteto bibliotekoje bei originalių dokumentų parodos atidaryme Lenkijos centriniame archyve.

Praėjusiais metais Lietuvos Seimas 2013-uosius paskelbė 1863-ųjų sukilimo metais, o Vyriausybė patvirtino šio istorinio įvykio minėjimo priemones. Įvairiuose šalies regionuose ketinama rengti sukilimui skirtas parodas, mokslines konferencijas, konkursus, išleisti specializuotus leidinius. 1863–1864 m. sukilimas buvo antrasis Lietuvos ir Lenkijos mėginimas nusimesti carinės Rusijos jungą po 1830–1831 m. numalšinto ginkluoto pasipriešinimo. Nepaisant pralaimėjimo ir suaktyvėjusių represijų po jo, 1863-ųjų sukilimas – reikšmingas įvykis lietuvių, lenkų ir baltarusių tautoms, paskatinęs tautinę savimonę ir sustiprinęs istorinę jungtį su jame dalyvavusiais kaimynais.

ŽEMAIČIAI KRIKŠTIJOSI LAISVA VALIA ŽEMAIČIŲ VYSKUPYSTĖ – VIENINTELĖ, ĮSTEIGTA NE POPIEŽIAUS

Varnių Šv. Petro ir Pauliaus bažnyčia, 1417-1864 metais buvusi Žemaičių vyskupystės katedra. Jos kriptoje palaidoti daugelis garsių žemaičių vyskupų.

Į šiais metais vyksiančias Žemaičių krikšto 600 metų jubiliejaus iškilmes popiežius Benediktas XVI neatvyks, nes tuo metu lankysis Brazilijoje. Tačiau Telšių vyskupas Jonas Boruta beveik neabejoja, kad iki 2017 metų, kai bus minimos Žemaičių vyskupystės įsteigimo 600-osios metinės, popiežius Žemaitiją tikrai aplankys.

Telšių vyskupas Jonas Boruta sako, kad žemaičiai iki šiol neužmiršo, kad buvo ne kartą lietuvių parduoti. *Romo Jurgaičio nuotr.*

„Su filologais kartais ginčijamės, kai jie sako „Žemaitijos krikštas“, bet juk krikštyti galima tik žmones jų laisva valia. Nes prievarta priimtas krikštas negalioja ir religiniu požiūriu jokių rezultatų neduotų“, - interviu „Lietuvos žinioms“ kalbėjo Telšių vyskupas Jonas Boruta. Nors žemaičiai buvo paskutiniai Europos pagonys, jie, anot vyskupo, unikalūs tuo, kad krikštijosi tikrai laisva valia ir patys pasirinko savo valdovus.

Žemaičių vyskupystė Senajame žemyne yra vienintelė, įsteigta ne popiežiaus, o visuotinio Bažnyčios susirinkimo. Žemaičių krikštas Vytauto ir Jogailos buvo pradėtas 1413 metais, o baigtas 1417-aisiais Medininkuose (dabar Varniuose) įsteigiant Žemaičių vyskupystę.

Europoje kėlė tautų teisių klausimą

- Mūsų kaimynai lenkai ir rusai dar praėjusio amžiaus pabaigoje šventė savo krikšto tūkstantmečius. Palyginti su jais, Žemaičių krikšto 600 metų jubiliejus lyg ir kuklus. Tačiau krikščioniška tapusi paskutinė Europoje pagoniška valstybė užbaigė Senojo žemyno christianizaciją. Gal vis dėlto yra kuo didžiuotis?

- Sudėtinga kalbėti apie valstybę, nes Vakarų feodalinėms valstybėms būdingi institutai Lietuvoje susiformavo tik su aukštaičių krikštu 1387 metais ir žemaičių - 1413-1417 metais. Šiuo požiūriu krikštas labai svarbus ir valstybingumo raidai mūsų krašte. Lietuvos Didžioji Kunigaikštystė pirmą kartą išplaukė į plačius tarptautinius vandenis. Turiu omenyje tuo metu Pietų Vokietijos mieste Konstancė vykusį visuotinį Bažnyčios susirinkimą, kuriame dalyvavo visų Europos valstybių civilinės ir bažnytinės valdžių atstovai. Jame iškeltas ir paskutinės iki tol nepakrikštytos Europos tautos krikšto klausimas.

Žemaičių krikštas svarbus ir visuomeniniu, socialiniu lygmeniu. Juk kai garsusis žemaičių skundas atsidūrė Konstanco susirinkimo programoje ir dėl jo diskutuota, pirmą kartą buvo iškeltas ne tik pavienių žmonių, socialinių grupių teisių, bet ir atskirų tautų teisių klausimas. Kad tautos turi teisę egzistuoti ir spręsti, su kuo jungtis ir su kuo nesijungti.

Kai jau 1995 metais buvo švenčiamas Jungtinių Tautų (JT) organizacijos įkūrimo 50-mečio jubiliejus, popiežius Jonas Paulius II JT būstinėje New York priminė XV amžiuje Konstanco susirin-

kime vykusią diskusiją dėl žemaičių krikšto bei Krokuvos universiteto rektorių Pawelą Wladkowicių, „kurio vadovaujami Krokuvos akademijos nariai narsiai gynė kai kurių Europos tautų teisę egzistuoti ir būti autonomiškoms“. Tai - apie žemaičius.

Ordinui žemaičių krikščionių nereikėjo

- Istoriniai šaltiniai liudija, kad žemaičius krikštijo didysis kunigaikštis Vytautas ir karalius Jogaila, tačiau Vytauto vaidmuo, regis, buvo ryškesnis? - Kad Vytauto vaidmuo buvo ryškesnis, tikrai galima suprasti, nes kai Algirdas ir Kęstutis, nuvertę Jaunutį, dalijosi jų tėvo Gedimino paveldą, Žemaitija teko Kęstučiui, Vytauto tėvui, o rytinė valstybės dalis, daugiausia su slaviškomis žemėmis, - Algirdui. Žemaičiai priėmė Kęstutį kaip savo teisėtą valdovą, taip pat jo sūnų labiau rėmė. Pagrindinis dokumentas, liudijantis to meto peripetijas, yra garsusis į Konstancę Vytauto pasiųstų jau pakrikštytų 60 žemaičių didikų delegacijos įteiktas skundas, kuriame iškeliama daugybė žemaičių iš kryžiuočių patirtų skriaudų ir kliudy-

mų priimti krikštą. Šis skundas yra išlikęs, taip pat ir Vatikano archyve, publikuota daug jo nuorašų.

Žemaičiai aiškiai pasako, kad Vokiečių ordinas nėra suinteresuotas, kad žemaičiai priimtų krikštą. Nes tokiu atveju paties ordino egzistencijai iškiltų pavojus. Jeigu ši Europos dalis taptų krikščioniška, ordiną reikėtų iškelti į kitus kraštus kovoti su pagonimis ir skleisti Evangelijos. Jie to nenorėjo, todėl darė viską, kad žemaičiai liktų pagonys ir jų niekas iš šių žemių nekrapštytų.

Žemaičių skunde ir sakoma, kad ordinas nepastatė nė vienos bažnyčios, į žemaičių žemę neatsiuntė nė vieno kunigo, nors žemaičius valdė apie 10 metų. Vokiečiai norėjo įrodyti, kad žemaičiais negalima pasitikėti, kad jie „vieną dieną - taip, kitą - kitaip“, kad „išsprūsta kaip ungurys iš rankų“. Žemaičių krikšto klausimas iš esmės sprendėsi tik po Žalgirio mūšio 1410 metais, nes iki tol jų žemės Vytauto ir Jogailos buvo užrašytos Vokiečių ordinui.

Krikštijo Vytautas ir Jogaila

- Kuriuo metų laiku ir kaip vyko žemaičių krikštas?

- 1413 metų rudenį (spalio-lapkričio mėn.) kunigaikštis Vytautas pasikvietė karalių Jogailą, abu Kaune sėdo į mažą laivelį ir plaukdami Nemunu, o po to Dubysa pasiekė Žemaitijos glūdumą.

Valdovai patys žemaičių kalba aiškino krikščioniškas tiesas ir ragino pasiruošusius žmones krikštytis. Buvo pakrikštyta keletas tūkstančių žmonių. Prieš tai nuo 1411 metų buvo siunčiamos kunigų grupės, kurios dirbo tarp žemaičių ir rengė juos krikštui.

Vytautas ir Jogaila skubėjo, nes 1414 metais Konstancė buvo atidarytas Bažnyčios susirinkimas, į kurį kryžiuočių ordinas ir Lenkijos-Lietuvos valdovai perkėlė tarpusavio ginčus. Šiame tarptautiniame forume, be kitų, buvo nagrinėjamos ir tokios problemos kaip kryžiuočių ordino misija, ordino santykiai su neseniai pa-

krikštytais lietuviais ir su krikščionimis. Vytauto ir Jogailos pradėtais krikštyti žemaičiais. Vytautas įžvelgė, kad reikia būtinai bent dalį žemaičių pakrikštyti ir iš pakrikštytų krikščionių žemaičių pasiųsti delegaciją į Konstanco susirinkimą.

Vytautas ėjo tokiu keliu kaip Romos imperatorius Konstantina, kuris 313 metais įteisino krikščionių religiją, ir pagonių šventyklas vertė krikščionių bažnyčiomis. Turbūt nuo Vytauto laikų gyva tradicija, kurios kituose kraštuose nėra, kad prie medžių kamieno po šakomis pritvirtinamos nedidelės koplytėlės. Tai liudytų, kaip šventi medžiai ažuolai ir liepos „padaromi“ krikščioniški. Kad šventos vietos liktų šventos ir priėmus krikštą.

Užtruko kelis šimtmečius

- Iki kada Žemaitijoje dar galima aptikti pagonybės apraiškų?

- Galima ir dabar rasti. (Juokiasi.) Žemaičių Kalvarijoje yra seniausia žemaičių krikštykla iš XVII amžiaus. Ją iki jubiliejaus restauruosime ir apdengsime stiklo gaubtu.

Žemaičių Kalvarijoje yra tokia bėda. Žmonės nuo senų laikų įpratę atsilupti medžio skulptūros skiedrelę. Žinote kam? (Šypsosi.) Liaudis aiškina, kad tokią skiedrelę, kai skauda dantį, reikia įsidėti į burną ir sukąsti. Ir drožia... Ten bažnyčioje yra gera iš Šiaurės Vokietijos atvežta kryžių nešančio Kristaus skulptūra. Jie ją irgi drožia... ir nieko nepadarysi. Reikia, matyt, ją apdengti. Nes, jeigu skulptūra medinė, ją drožia, ir negali išsaugoti. (Juokiasi.)

Tai toks pagoniškas prietaras. Nenutrūkstama pagonybės tradicija, matyt, dar gyvavo iki baroko epochos. Liaudis normaliai nebuvo katechizuojama iki Merkelio Giedraičio (Žemaičių vyskupas 1575-1609 metais - red.) laikų. Iki tol buvo toks modelis: kaip ponas lieps, taip valstiečiai ir darys; kokio ponas tikėjimo - tokio ir valstiečiai. O nuo kontrreformacijos visa pastoracija buvo atgręžta į paprastą liaudį. Tai buvo pats didžiausias lūžis.

Nors ir nebuvo geros katechizacijos, liaudžiai, matyt, katalikiškos apeigos patiko. Dar iki M.Giedraičio laikų išlikęs Martyno Mažvydo liudijimas - laiškas savo globėjui Prūsijos kunigaikščiui Albrechtui, kuriame jis skundžiasi, kad jo Ragainės parapijiečiai į pamaldas neina, keliai per Nemuną į Lietuvą ir traukia per miškus į atlaidus Jurbarkė, Švėkšnoje ir kitur, nukeliauja net iki

(Nukelta į 10 psl.)

Varnių Šv. Aleksandro bažnyčia, pirmoji statyta krikšto laikotarpiu apie 1413 metus Vytauto ir skirta jo globėjo kankinio Aleksandro garbei. Dabartinė pastatyta 1770 metais.

1925 metais Varniuose pastatytas paminklas vyskupui Motiejui Valančiui, už jo - namas, kuriame 1850-1864 metais gyveno didysis žemaičių vyskupas. Šiuo metu pastatas tuščias ir apleistas.

(Atkelta iš 9 psl.)
ŽEMAIČIAI KRIKŠTIJOSI...

Šiluvos. Bandydavo juos gaudyti, bet jie vis tiek keliaudavo. Vadinasį, šiapus Nemuno buvo traukos židiniai. Po visų karų su Rusija ir Švedija vyskupo M.Giedraičio, kanauninko Mikalojaus Daukšos programą pratęsė žemaičių vyskupas Motiejus Valančius.

Žemaičiai - kietas riešutas

- XIX a. pabaigoje žemaičiai jau mūru stojo už savo tikėjimą. Štai, pavyzdžiui, Kražiuose gindami savo bažnyčią nuo kazokų smurto žuvo 9 žmonės, apie 50 sužeista. Ar esama daugiau žemaičių herojiškumo pavyzdžių? - Tai M.Valančiaus veiklos pasekmės. Pirmas toks kaip Kražių buvo Tytuvėnų bažnyčios gynimas po 1863 metų sukilimo. Ją irgi norėjo paverti stačiatikių bažnyčia, jau buvo ir caro nutarimas, bet M.Valančius savo knygelėse buvo aprašęs, kaip reikėtų tokiais atvejais elgtis. M.Valančiaus inspiruoti žemaičiai daugiau kaip du mėnesius bažnyčioje budėjo, giedojo. Taip Tytuvėnų bažnyčia (dabar kitaip išgarsėjusi) ir išliko. Caras leido ją palikti katalikams, o šalia pastatė cerkvę.

Kražių skerdynės įvyko 1893 metais. Panašūs įvykiai 1886 metais dėjosi Kėstaičiuose, kur vienuoliai rokitai globojo kunigų invalidų namus. Caro valdžia vienuolyną uždarė ir nutarė bažnyčią nugriauti. Žemaičiai priešinosi, jų kraujas liejosi. Žmonės dieną naktį bažnyčioje budėjo nuo rugsėjo pabaigos iki lapkričio pabaigos. Paskui atėjo kazokai, po vieną ištampė, nuplakė ir bažnyčią nugriovė. Dabar toje vietoje išaugęs kryžių miškelis.

Įdomu, kad Kražių bažnyčią kartu su liaudimi gynė žemaičių bajorai. Paskui jau jų keliai pradėjo skirtis. Bajorai linko į lenkų kultūrą, liaudžiai skirti M.Valančiaus raštai jiems buvo „per žemo“ lygio.

- **Ką šie nesmurtinio pasipriešinimo faktai liudija: žemaitišką užsipyrimą, stiprų tikėjimą?** - Taip. Žemaičiai ir dabar nėra užmiršę, kad buvo lietuvių parduoti kryžiuočiams. Jie tam priešinosi ir kryžiuočiams nepasidavė, patys ieškojo, kaip tapti krikščionimis. Jie taip ir rašė savo skunde Konstanco susirinkimui: krikštytis mes norime, bet kad mus krikštytų mūsų pasirinkti valdovai, ir mes renkamės Vytautą ir Jogailą. Tegul jie vadovauja, o jūs paveskite jiems įsteigti Žemaičių vyskupiją. Jų pačių sprendimas buvo.

Emigracija - skaudi rykštė

- **Palyginti su daugeliu Europos tautų, žemaičiai - gana jauni krikščionys. Ar dėl to jie uolesni katalikai ir jų tikėjimas nuoširdesnis? Ar ir jie neatsispiria šiuolaikiniam religiniam skepticizmui?** - Yra to. Bet žemaičiai dar laikosi. Susilpnėjusį entuziazmą lemia emigracija. Nebėra tokio tvirto nusistatymo: mes perduosime tikėjimą vaikams, vaikaičiams. Jeigu kokie kiti procesai neprasidės, ateitį sunku nuspėti.

- **Jūsų Ekscelencija, gimėte Kaune, daugiausia darbavotės Vilniuje, Dzūkijoje. Ar tapęs Telšių vyskupu patyrėte kultūrinių, kalbos, problemų? Ar lengvai pritapote Žemaitijoje?** - Žemaitija man nėra svetima, mano mama - žemaitė iš Plungės. Kol tėvelis (nuo Marijampolės) buvo suimtas, kalėjo lageriuose, mes, trys broliai, mama ir močiutė,

namie žemaitiškai kalbėjome. Mamos tėvų šeimoje buvo 14 vaikų, turėjau labai daug dėdžių, tetų žemaičių.

Krikščionys ar musulmonai?

- **Kaip apibūdintumėte Žemaičių krikšto politinę ir kultūrinę reikšmę Lietuvos valstybei?** - Žemaitija turėtų didžiuotis, kad jau 600 metų yra krikščioniška, žmonės iš kartos į kartą krikščionišką tikėjimą išsaugojo ir tradicijos gyvos. Aišku, vien tradicijų neužtenka, reikia tradicijas puoselėti naujų laikų šviesoje. Negalime tikėtis, kad pasaulis ateityje liks visai be religijos. Jeigu mes atsisakysime krikščionybės Europoje, labai greitai čia bus musulmoniškos šalys. Ar taip būtų geriau? Gal turėtume stengtis išlaikyti krikščioniškas tradicijas ir su islamu vesti tarpreliginį dialogą.

Tokie jubiliejai kaip Žemaičių krikšto galėtų mus paskatinti ne nutylėti problemas, bet jas spręsti. Jeigu jų nepaisysime, brutaliai veršis

islamams, šariatams. Jeigu mūsų jauni žmonės išvažiuos, mūsų kraštai, kur daug derlingos žemės, be žmonių neliks. Ją supirks kiti, ir darbo jėgos iš kitur atsiveš.

Kita vertus, galime didžiuotis tuo, ką krikščionybė Lietuvai davė. Turime seniausią Rytų Europoje universitetą. Žemaičiai M.Valančius, S.Daukantas studijavo Vilniaus universitete. Vis tiek kažką turime bendro, negalime supriešinti lietuvių ir žemaičių, kad galėtume kartu naujų išbandymų laikotarpiu atsilaikyti. Sukurtume tokią Lietuvą, kad mūsų žmonės norėtų čia pasilikti ir džiaugtųsi žvelgdami į praeitį ir į ateitį.

- **Lietuvos vyskupai per praeitį Kalėdas laišku pakvietė popiežių atvykti į Žemaičių krikšto jubiliejų. Kokia tikimybė, kad popiežius kvietimą priims?** - Į pagrindinį jubiliejaus renginį kitų metų rugpjūčio mėnesį popiežius negalės atvykti, nes tuo metu lankysis Brazilijoje. Bet iki 2017 metų beveik tikra, kad popiežius atvyks. Juolab kad 1993 metais Lietuvoje lankėsis popiežius Jonas Paulius II Žemaitijos nepasiekė.

Žemaičių krikšto 600 metų jubiliejiniai renginiai

Jubiliejaus minėjimo iškilminga pradžia - 2013 metų sausio 6 diena. Pagrindiniai jubiliejiniai renginiai vyks Žemaičių Kalvarijoje, Varniuose ir Telšiuose nuo liepos 29 iki rugpjūčio 4 dienos. Numatytos mokslo ir teologų konferencijos, Kryždirbystės mugė ir paroda, piligriminė jaunimo kelionė nuo Šatrijos kalno į Varnius, chorų šventė, moksleivių ateitininkų kongresas ir kiti. Pagrindinis jubiliejaus minėjimas rugpjūčio 4 dieną vyks Telšių miesto stadione, kur 12 valandą bus auko-

jamos šv. Mišios, joms turėtų vadovauti popiežiaus Benedikto XVI legatas. Nuo Velykų po Žemaitijos parapijas keliaus liaudies stebuklingu laikytas ir malonėmis garsėjantis paveikslas iš Varnių bažnyčios - Trakų Dievo motinos paveikslo kopija. (Iš Trakų nuo seno valdyta Žemaitija, o 1417 metais paskirtas pirmasis Žemaičių vyskupas lietuvis Motiejus, gerai mokantis žemaičių kalbą, prieš tai buvo Trakų klebonas.) Juliejaus renginiuose laukiama apie 40 aukštų Bažnyčios hierarchų iš Krokuvos, Romos, Vokietijos, Vengrijos, Čekijos. Šaltinis: Telšių vyskupijos kurija

Žemaičiai Konstanco susirinkime

„Didelį išpūdį bažnyčios susirinkimo tėvams padarė 1415 metų vėlyvą rudenį atvykusi žemaičių delegacija. Į susirinkimą ją įvedęs Andrzejus Laskarzas katedroje pasakė jaudinantį pamokslą. Be kita ko, jis dėstė: „Ateina į Bažnyčią ir lenkiasi jai Lietuvos ir Žemaitijos pagonyms, atversti į krikščionių tikėjimą ne grasinimais ir prievarta, bet savo valia ir Lenkijos karaliaus bei Lietuvos didžiojo kunigaikščio Vytauto nuopelnų dėka. Trisdešimt metų, nuo tada, kai patys priėmė tikėjimą, jie siekė visomis jėgomis, kad jo šviesa įšviešpatautų visur plačiuose jiems priklausančių žemių plotuose... Argi galima bus teigti, kad po apaštalių kas nors buvo tiek nuveikęs krikščionybės labui kaip tie du kunigaikščiai?“ O Žemaitijos pasiuntiniai patvirtino, kad visi gyventojai nori apsikrikštyti, bet „tik iš Lenkijos ir Lietuvos ir jų skirtų vyskupų rankų“. Šaltinis: Jadwiga Krzyzaniakowa, Jerzy Ochmanski „Jogaila“

Arvydas Jockus, „Lietuvos žinios“

Buvusios Varnių kunigų seminarijos pastatas, dabar - Žemaičių vyskupystės muziejus. Šioje vietoje buvo pastatyta pirmoji katedra.

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDŽIO 6 d., šeštadienį Šv. Kazimiero parapijos **Atvirkštinės loterijos vakaras** vyks Lietuvių namuose. Laikas bus paskelbtas vėliau.

GEGUŽĖS 4 d., šeštadienį „Fashion Show” renginys, vėliau bus pranešta vieta ir laikas. **Rengia Clevelando LB skyrius ir radijas Šiaurinis krantas**

BIRŽELIO 9 d., sekmadienį 2:00 val. p.p. Baisiojo birželio minėjimas - ekumeninės pamaldos už nuo Sovietų režimo žuvusius ir nukentėjusius lietuvius, latvius ir estus šv. Kazimiero bažnyčioje 18022 Neff Rd. Cleveland, OH.

Rengia Clevelando Baltiečių komitetas

SUKRITIKAVO LIETUVOS TEISMĄ DĖL NUOSPRENDŽIO A.PALECKIUI

Rusijos užsienio reikalų ministerijos atstovas Konstantin Dolgov pareiškė, kad teismo nuosprendis Socialistinio liaudies fronto (SLF) vadui Algirdui Paleckiui kertasi su tarptautiniais Lietuvos įsipareigojimais užtikrinti žodžio laisvę.

„Šis teismo sprendimas sustiprina politizuotą ir tendencingą Lietuvos valdžios požiūrį į 1991 metų įvykius Vilniuje. Jis kertasi su Lietuvos tarptautiniais įsipareigojimais žodžio laisvės užtikrinimo srityje ir yra parankus toms jėgoms, kurios bando falsifikuoti istoriją”, - teigiama Rusijos URM svetainėje paskelbtame K.Dolgov komentare.

„Apgailestavimą kelia tai, kad teismas neapklausė 1991 metų sausio 13-osios įvykių Vilniuje liudininkų, kurie patvirtino jo žodžius, kad „savi šaudė į savus””, - teigia K.Dolgovas, kuris yra Rusijos URM atstovas žmogaus teisių, demokratijos ir teisės viršenybės klausimais.

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (LAT) išplėstinė septynių teisėjų kolegija sausio 22 d. atmetė už sovietų agresijos neigimą Sausio 13-ąją nuteisto A.Paleckio skundą ir paliko jam skirtą 10,4 tūkst. litų baudą.

Apkaltinamasis nuosprendis už sovietų agresijos neigimą paliktas galioti.

„Visi kasacino skundo motyvai laikytini nepagrįsti, todėl Vilniaus apygardos teismo nuosprendis nenaikinamas ir nekeičiamas”, - sakė nutartį paskelbė teisėjas Gintaras Goda. Nutartyje taip pat rašoma, kad visi įrodymai ištirti tinkamai, teismai esminių

Baudžiamojo proceso kodekso pažeidimų nepadarė, o sovietų agresijos faktas yra nustatytas jau seniai išnagrinėtoje Sausio 13-osios byloje.

LAT nutartis šioje byloje galutinė ir neskundžiama. A.Paleckis po posėdžio žurnalistams pareiškė, kad skūsis Europos žmogaus teisių teismui Strasbūre, kalbėjo apie tariamą diktatūrą Lietuvoje ir korupciją teismuose.

Įsiteisėjusiu praėjusių metų birželio 12 dieną paskelbtu Vilniaus apygardos teismo nuosprendžiu A.Paleckiui skirta 80 minimalių gyvenimo lygių (10 tūkst. 400 litų) bauda. A.Paleckis baudžiamojon atsakomybėn patrauktas, kai 2010 metais žiniasklaidai pareiškė, jog 1991 metų sausio 13 dieną „saviškai šaudė į savus”.

Tai buvo pirmasis nuosprendis Lietuvos teismų istorijoje dėl Sovietų Sąjungos įvykdytos agresijos neigimo ir pirmoji tokio pobūdžio byla.

1991-ųjų sausio 13-ąją sovietų kariuomenei ir specialiesiems daliniams užimant Vilniaus televizijos bokštą bei Lietuvos radijo ir televizijos pastatą, žuvo 14, nukentėjo daugiau kaip 1000 beginklių žmonių. Sovietų kariai tuomet neišdrįso pulti Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo, kuris 1990-ųjų kovo 11 dieną paskelbė apie atkurtą Lietuvos nepriklausomybę. *bernardinai.lt*

Valstybės gynėjai Seime ragino kovoti su A.Paleckiu ir nuolaidomis lenkams

Laisvės gynėjų dienos išvakarėse rengiamame Valstybės gynėjų susitikime sausio 12 d. buvo raginama kovoti su Algirdu Paleckiu ir nuolaidomis lenkams.

KOKIE GERADARIAI SUMOKA A.PALECKIO BAUDAS?

Teisingumo ministras Juozas Bernatoniš kreipėsi į Generalinę prokuratūrą, prašydamas išsiaiškinti, ar Algirdo Paleckio vadovaujamame Socialistiniame liaudies fronte nėra nusikalstamos veikos. O į ministeriją, prašydama uždrausti A. Paleckio vadovaujamą Socialistinį liaudies frontą, kreipėsi Lietuvos kariuomenės kūrėjų savanorių sąjunga.

Šiandien Algirdas Paleckis yra Maskvoje įkurtos organizacijos „Mir bez nacizma” vietininkas Lietuvoje. Jau dvejus metus būdamas bedarbiu, jis, tapęs Kremliaus veikėjų bendražygiu, yra vežiojamas po pasaulį, kad neigtų sovietų agesiją Lietuvoje ir dalyvautų prieš Lietuvą nukreiptuose projektuose.

A. Paleckis užsienyje pristatomas kaip Lietuvos tiriamosios žurnalistikos atstovas, politikas ir diplomatas, neva „tapęs kovos dėl žodžio laisvės simboliu”.

Rusijoje jį rodo kaip teisme apgynusį tiesą esą Vilniuje šaudė ne sovietų kariškiai, o „savi į savus”.

„Mums visą laiką kalė į galvas, kad prie televizijos bokšto sovietų kariai nužudė 14 nekaltų piliečių”, – sakė Socialistinio liaudies fronto, organizacijos „Lietuva be nacizmo” vadovas A. Paleckis.

Tačiau A. Paleckiui vertėtų būti kuklesniam. Tai, kad „savi šaudė į savus” prieš du dešimtmečius rašė „Moskovskaja prada” straipsnyje „Lietuviškas sindromas”. Jo autoriai – buvęs milicijos majoras Vladislav Ovčnikov ir politologas Sergej Kurginian šią savo „tiesą” dėstė studijoje. Tačiau Lietuvos teisėsauga, išsamiai ištyrusi Sausio 13-osios įvykius, šią versiją atmetė.

Tačiau A. Paleckis vis tiek laikosi tos, kuri priimtinesnė jo naujiesiems draugams Rusijoje.

Už sovietų agresijos Lietuvoje neigimą, Rusijoje aplodismentais sutinkamas A. Paleckis prieš kelerius metus išvytas iš Lietuvos socialdemokratų gretų, tapo Socialistinio liaudies fronto lyderiu, **tačiau daugiausia laiko leidžia Maskvoje veikiančioje organizacijoje „Pasaulis be nacizmo”**, kurios veikla nukreipta į Baltijos šalis.

Estijos ir Latvijos saugumas šią organizaciją vertina kaip Maskvos remiamą propagandos įrankį.

„Aš esu prezidiumo narys, esu padalinio Lietuvoje „Lietuva be nacizmo” vadovas. Taip pat ir komisaras šitos organizacijos Lietuvai žmogaus teisėms”, – teigia A. Paleckis.

Tame „prezidume” Paleckis posėdžiauja kartu su Lietuvoje ir Latvijoje persona non grata paskelbtu Kremliaus propagandistu Modestu Kolerovu, prorusiškos Estijos organizacijos „Nočnoj dozor” („Naktinė sargyba”) aktyvistu Dmitrijumi Linteriu.

A. Paleckis prieš porą metų įsteigė „Pasaulio be nacizmo” padalinį Lietuvoje. Tačiau neigia, kad organizacija finansuojama iš užsienio.

Šis pilietis jau daugiau nei dvejus metus bedarbis, nemoka mokesčių valstybei. Tad iš kokių lėšų gyvena, galiausiai kas apmoka dažnas A. Paleckio keliones po Rusiją, Vakarų Europą ir net Jungtines Valstijas, kas remia jo rinkimų agitaciją Lietuvoje? Kandidatuodamas į Seimą A. Paleckis deklaravo per metus turėjęs 20 tūkstančių litų skolų.

„Visa paskola grąžinta, o ten, kur jus kalbat apie 20 tūkstančių, čia buvo mano draugo paskola prieš keletą metų, mes su juo susitarėme ir nebeturiu jos”, – teigia A. Paleckis.

- Padovanojo jums?

- Faktiškai taip.

- Kas tas draugas?

- Čia mano artimas draugas.

- Kas apmoka tas keliones?

Į Rusiją, jei būna kartais, tai yra tos organizacijos „Pasaulis be nacizmo” įvairūs posėdžiai arba prezidiumo posėdžiai, arba tarptautinės konferencijos. Tada apmoka organizatoriai, t. y. „Pasaulis be nacizmo”.

Ar dienpinigius moka?

Ne, tikrai ne, ne. Mes daugiausiai išsilaikom iš nario mokesčio. Yra sutartis tarp „Lietuvos be nacizmo” ir „Pasaulio be nacizmo”, į jį įeinančios organizacijos, kad už tam tikrus diskusijų klubus, už tam tikrus stebėjimus, kas vyksta Lietuvoje, nedidelę sumą jie sumoka.

Kas tie jie?

„Pasaulis be nacizmo”.

„Pasaulio be nacizmo” vadovas – Boris Špigel, Rusijos Federacijos Tarybos narys ir buvęs dainininko Nikolaj Baskov uošvis. Šis proputinis oligarchas milijonus kraunasi iš farmacijos.

Tapęs šių veikėjų bendra-

„DIRVAI” AUKOJO

P.Švarcas, Oceanside, CA	50
S.Dimas, Middle Vill., NY.....	30
M.Matusz, Delran, NJ.....	30
G.Janusonis, Rochester, NY.....	25
A.Raventas, Houston, TX	25
O.Stankūnas, Juno Bch., FL.....	25
A.Staškus, Rocky River, OH	25
V.Gilys, Sun City, CA	22
R.Sakienė, National City, CA	22
D.Abriani, Cleveland, OH	20
A.Pažiurienė, Oak Park, CA	20
E.Sluder, Centennial, CO.....	20
A.Zenkus, Webster, MA.....	20
A.Giedraitienė, Willowick, OH ..	10

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

žygiu, A. Paleckis stumiamas į viešumą, kad neigtų sovietų kariškių agresiją, sukiojasi prieš Lietuvos energetinius projektus nukreiptuose renginiuose.

Anot politologo, visais laikais Kremlius Vakaruose turėdavo organizacijų tinklą nekaltais pavadinimais „Draugystė”, „Taika” ar „Antifašistinis”, į kurį pritraukdavo lengvaatikius.

„Šitas tinklas buvo kontroliuojamas iš Kremliaus, užduotis, programinės temos buvo duodamos iš ten”, – pasakoja VU Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto dėstytojas dr. Nerijus Maliukevičius.

A. Paleckį daug kas Lietuvoje laiko dėmesio nevertu. Tačiau Lietuvos istorinė patirtis liudija, kad tokie politikieriai grėsmės akivaizdoje dažnai išduoda savo valstybę mainais į sotų gyvenimą valdžioje.

Taip galėtų nutikti ir į flirtą su Kremliaus „vanagais” įsitraukusiam A. Paleckiui.

„Manau, kad Rusijoje tokios organizacijos iš viso negalėtų veikti šitaip viešai ir jos būtų patvarkytos labai greitai ir labai demokratiškai. Valstybė tiesiog turi ne tik baudas dėti, nes baudas gali padėti kas nors sumokėti. **Reikia kelti pilietybės klausimą.** Jei žmogus veikia prieš savo valstybę, jis jos turi netekti automatiškai”, – tikina Lietuvos karo akademijos prorektorius doc. dr. Valdas Rakutis.

Lietuvos teismas A. Paleckį pripažino kaltu dėl sovietų agresijos neigimo ir skyrė 80 MGL baudą, tai yra daugiau nei 10 tūkstančių litų. Ateinančią savaitę Aukščiausiasis teismas turėtų nuspręsti, ar ši bauda skirta pagrįstai.

Tačiau A. Paleckis tą baudą jau sumokėjo. Tai jis deklaravo dėkodamas savo anonimiškiems geradariams. www.lrt.lt

„DIDŽIAJAI BRITANIJAI TURIU PASAKYTI NE”

Olimpinė ir pasaulio čempionė Rūta Meilutytė kone kiekviename interviu bando britų žurnalistams paaiškinti, kodėl ji yra ir bus lietuvė.

„Aš privalečiau palikti Lietuvą ir atvykti į Didžiąją Britaniją dėl plaukimo ir išsilavinimo. Lietuva yra šalis, kurioje aš užaugau ir kur gyvena mano giminės ir draugai. Aš visada noriu atstovauti savo šaliai, todėl aš turiu pasakyti Didžiajai Britanijai – ne. Jeigu aš būčiau norėjusi tapti jos piliete, aš būčiau galėjusi, bet aš to nenoriu”, – atsakė Rūta Meilutytė į eilinį britų spaudos klausimą apie tai, ar plaukikė nežada pakeisti pilietybės.

Olimpinė ir pasaulio čempionė, geriausia 2012 m. Lietuvos sportininkė „Plymouth Herald” daugiausia pasakojo apie savo laisvalaikį, kurio po pasaulio pirmenybių Turkijoje ji turėjo šiek tiek daugiau nei paprastai.

„Atsipalaiduoju laisvalaikiu būdama su draugais. Draugai ir šeima visada užima dalį mano minčių. Aš kaip įmanydama stengiuosi būti paprastu žmogumi. Bet būna tam tikras laikas, kai aš galiu atsijungti, o būna – kai ne. Kai turiu laisvo laiko, nieko neveikiu, tada noriu nebent ilsėtis, galiu sau vaikščioti po miestą”, – sakė R. Meilutytė.

Anot britų žurnalistų, kalbėdama apie laisvalaikį R. Meilutytė kiek nepasitiki savimi. Bet visas drovumas dingsta, kai kalba pasisuka apie plaukimą.

Prezidentas Valdas Adamkus ir geriausia Metų sportininkė Rūta Meilutytė su močiute Aldona Meilutiene.

„Vasarą aš dalyvausiu pasaulio čempionate Barselonoje. O prieš jį – dar keletą varžybų. Tad dabar po truputį aš grįžtu į savo treniruočių ritmą, iš kurio buvau išsimušusi per Kalėdas ir Naujuosius metus”, – aiškino lietuvė.

15 metų tapusi spaudos medžiojama žvaigžde R. Meilutytė dar nesislapsto nuo žurnalistų.

„Kartais pavargstu nuo žiniasklaidos dėmesio, bet suprantu, kad tai yra dalis mano gyvenimo dalis”, – tvirtino Lietuvos plaukikė. **LRT**

DAVISO TAURĖS VARŽYBOS ŠIAULIUOSE

Ričardo Berankio vedama Lietuvos teniso rinktinė vasario 1-3 d. stos į kovą Daviso taurės varžybose su Kipro komanda, kurios garbę gina elito atstovas Marcos Baghdatis.

Varžybos pirmą kartą bus rengiamos Šiaulių arenoje. Tai bus vienintelė proga 2013 metais Lietuvoje išvysti žaidžiantį R. Berankį. Kartu su juo rinktinės garbę gins Laurynas Grigelis ir kiti geriausi šalies tenisininkai.

Daviso taurės Europos-Afrikos zonos antros grupės mačas Lietuva – Kipras Šiaulių arenoje vyks 2013 m. vasario 1-3 dienomis. Arenoje bus patiesta Vokietijoje išnuomota DecoTurf tipo akrilinė danga. **LRT**

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima antradieniais 9:00-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga.

Interneto svetainė: WWW.WPAT930AM.COM

Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis į dr. Giedrę Kumpiką, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11427. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: amberwings@mac.com

TAUPA

LITHUANIAN CREDIT UNION

SAVI PAS SAVUS KVIEČIAME VISUS Į TAUPĄ

Telefonas (216) 481-6677; El. paštas TAUPA@AOL.COM
767 EAST 185th Street CLEVELAND, OHIO 44119

DARBO VALANDOS :

Antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį 9:00 v.r. - 4:00 p.p.
Penktadienį 9:00 v.r. - 6:00 p.p.
Šeštadienį 9:00 v.r. - 12:00 p.p.
Sekmadienį 11:00 v.r. - 12:00 p.p.

KIEKVIENA TAUPOMOJI SĄSKAITA IKI \$250,000 YRA APDRAUSTA (NCUA)

P.S. TIRE Inc.
Complete Front End Service

216 481-5397

New and used Tires, Brakes, Shocks, Struts
Mufflers, Lube oil and Filter
Buy any 4 tires and receive a P.S. Tire hat!

OPEN

Mon. – Fri.: 8 am to 6 pm 866 E. 200th St.
Sat.: 8 am to 4 pm Cleveland, OH 44119

PRENUMERUOKITE *DIRVĄ*

METAMS - \$55,
PUSEI METŲ - \$40,
PIRMA KLASĖ - \$78,
ORO PAŠTU Į UŽSIENĮ
METAMS - \$130.00

Labai laukiam

NAUJŲ *DIRVOS* SKAITYTOJŲ

„Vilties” draugijos valdyba – *Dirvos* leidėjai apsvartę nutarė iki 2013 m. balandžio 1 d. pravesti naujų skaitytojų telkimo vajų.

Nauji skaitytojai, kurie patys užsisakys ar artimieji jiems užsakys *Dirvą* ir sumokės prenumeratą už pirmus metus II-os klasės paštu JAV siunčiamą *Dirvą* mokės tik 40 dol. I-os klasės paštu JAV ir Kanadoje mokės 57 dol.

Mieli, ilgamečiai *Dirvos* skaitytojai, rėmėjai ir lietuviškos spaudos mylėtojai, talkinkite mums. Užprenumeruokite *Dirvą* savo artimiesiems ne tik čia, Amerikoje, bet ir Lietuvoje ar kitur gyvenantiems oro paštu – 95 dol. pirmiems metams.

Taip, bendromis jėgomis, per ilgesnį laiką, gal sutelksime kelis šimtus naujų *Dirvos* skaitytojų ir tuo žymiai palengvinsime *Dirvos* tolimesnį leidimą. Padėkite mums tą *Dirvos* stiprinimą atlikti be dejavimų ir verkimo, o su geros pagalbos draugiška talka.

Čia, šio pranešimo pabaigoje, spausdiname atkarpą, kurią lengva iškirpti, užpildyti ir mums atsiųsti.

Dirvos leidėjai

Pavardė ir vardas _____
Nr. ir gatvė _____
Miestas _____ Valstybė _____ Zip _____
Tel. numeris _____

JAKUBS AND SON

Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.
William J. Jakubs Jr.
Stephen Waite

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuootojai

936 East 185th Street, Cleveland, OH 44119
36000 Lakeshore Blvd. Eastlake, OH 44095
Telefonas (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama,
Teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.